

A scenic view of a rocky coastline. In the foreground, a wooden walkway with railings runs along the edge of large, grey rocks. The water is a deep blue, and the sky is a clear, bright blue with scattered white clouds. A large, dark green tree stands on the rocks in the middle ground. The overall atmosphere is peaceful and natural.

Stenungsunds kommun

Årsredovisning 2016

...

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande	4
Oppositionsrådet	6

Förvaltningsberättelse

Omvärldsanalys	8
Måluppföljning	10
Ekonomisk analys kommunen	14
Driftsredovisning	20
Investeringsredovisning	21
Ekonomisk analys koncernen	22
Personalredovisning	24

Räkenskaper

Redovisningsprinciper	30
Resultaträkning	32
Kassaflödesanalys	32
Balansräkning	33
Noter kommunen	34
Noter koncernen	37

Verksamhetsberättelser

Sektor utbildning	40
Sektor socialtjänst	44
Sektor samhällsbyggnad	47
vatten och avlopp	49
avfall	51
Sektor stödfunktioner	52
Räddningstjänsten	54
Politisk verksamhet	56
Fem år i sammandrag	57
Så här används 100 kronor	57

Kommunstyrelsens ordförande

Det går bra för Stenungsund!

Arbete är grunden till välfärden. Det är därför glädjande att Stenungsund tog ett rejält kliv uppåt på Svenskt Näringslivs ranking och placerar sig på plats 53 bland Sveriges kommuner. Stenungsund är en nettopendlingskommun – lika många pendlar hit och arbetar som det är som pendlar ut från Stenungsund för att arbeta.

Stenungsund är en av Göteborgsregionens 13 kommuner och ännu fler kommuner ingår i GR:s arbetsmarknad. För att dynamiken i denna arbetsmarknad ska fungera så måste även infrastrukturen utvecklas. Det jobbas för fullt med detta i olika konstellationer. Två centrala projekt är ”Nordvästsvenska initiativet”, som tar ett helhetsgrepp på STO-regionen och ”Ett starkt Bohusstråk”, som gäller järnvägen. Glädjande är att beslutet togs före sommaren om lokaliseringen av det nya resecentrumet. Placeringen ska bli centralt, mellan torget och Södra vägen.

Många fler vill bo i Stenungsund och därför måste byggprocesserna effektiviseras. Det finns planer på cirka 2 000 bostäder under de kommande åren. Två byggnationer som blivit signifikanta för 2016 men på helt olika sätt är:

- Stenungsunds nya simhall börjar byggas under året och väntas bli klar under 2018.
- Gång- och cykelvägen i Ödsmål blev äntligen klar efter att varit en följetong i många år.

En grönstrukturplan har utarbetats för att bevara flera grönskande stråk. Byggnationer måste ske i balans med natur och grönområden för ett hållbart samhälle, vilket stämmer in på kommunens vision 2035: ”Stenungsund – Det goda samhället med framtidstro och utveckling med människan och naturen i centrum. Till visionen finns två avgörande inriktningar: Attraktivt och välkomnande, Ekonomisk, ekologisk och med en socialt hållbar utveckling”.

Det är viktigt för Alliansen att man inte slarvar med ekonomin för att sedan behöva höja skatterna av fel skäl. Det är dyrt att slarva med ekonomin. En viktig sak som hände under 2016 var att soliditeten kommit på rätt sida strecket; soliditeten uppgår nu till 6,6 procent. När Alliansen tillträdde för tre mandatperioder sedan var ekonomin dålig med en soliditet på minus 33 procent. Sverige har världens högsta marginalskatter, ett skattetryck som ökar, tillsammans med att skatteunderlaget krymper likt isarna i Antarktis. Sveriges kommuner och landsting (SKL) flaggar för rejäla skattehöjningar under de närmaste åren. Stenungsund ligger fortsatt högt med sin kommunalskatt. Glädjande är att vi ligger lägre än Tjörn 2017. Men ska vi vara kvar där så är det återhållsamhet som behöver råda de närmaste åren. Därför har vi inte råd med någon populistisk politik, det vill säga lägga till någon ytterligare kostnad till budget som inte hör till kärnverksamheterna. Vård, skola och omsorg ska alltid prioriteras.

Den allvarligaste budgetavvikelsen under 2016 var underskottet i socialtjänsten. Underskottet är till stor del kopplat till lagstyrd verksamhet med att ta hand om dem som behöver omsorgen mest. Stenungsund fick ett antal mer komplicerade och nya fall inom LSS som behöver kommunal omsorg. Detta är händelser som är svåra att förutse i budgetarbetet. En extern utredning är tillsatt för att få en komplett bild av vad underskottet beror på. Underlaget behövs för att i nästa steg kunna fatta rätt åtgärder för att dels få kontroll på kostnadsutvecklingen, dels fortsätta utveckla kvaliteten.

Den verksamhet som gick bäst var finansverksamheten där vi under året fått uppleva en negativ ränta, vi har fått pengar i ränta när vi lånat. Detta kan i det korta perspektivet vara en rolig upplevelse men man bör se allvarligt på denna företeelse. Det är ingen hållbar ekonomisk politik som vår socialdemokratiska regering gör när de lånar och göder på ekonomin i högkonjunktur. Frågan är var resurserna ska tas när konjunkturen viker? Sverige är på väg åt fel håll.

En av utmaningarna framåt är att ta hand om nya svenskar på ett bra sätt. Arbetslinjen är nödvändig för att alla ska kunna skapa en god livskvalité med egen försörjning. Stenungsund var tidigt ute och startade utbildning med språkstöd. Det är grundläggande att kunna svenska för att fullt ut kunna ta del av samhället.

Glädjande att skolresultaten stärks på många håll men vi ser också att det finns utmaningar att fortsätta jobba med.

Jag vill avsluta med att rikta ett stort tack till alla medarbetare i kommunens verksamheter för er starka kompetens och ert stora engagemang under 2016.

Tack!

Sofia Westergren (M)

Kommunstyrelsens ordförande

Oppositionsrådet

Det händer hela tiden saker i Stenungsund. Under 2016 beslutade kommunfullmäktige att en ny simhall ska byggas i Stenungsund Arena. Byggnationen är i full gång och över 50 Mkr har investerats under året. Turerna har varit många runt simhallen och de politiska vågorna har gått höga gällande bland annat alkoholservering i Arenan samt medfinansiering från Tjörn.

Övriga stora investeringar som har gjorts under 2016 är en gymnastikhall i Kyrkenorum, ett LSS-boende på Hallerna samt att gång- och cykelvägen till Kolhättan har färdigställts.

Under året har det kommunala bostadsbolaget, Stenungsundshem AB, återbetalat det aktieägar-tillskott (95 Mkr) som de beviljades i mitten på 90-talet. Från oppositionen ansåg vi att dessa pengar istället borde använts till nyproduktion av hyresrätter, då det råder en stor brist på bostäder i Stenungsund. Detta i sin tur medför att befolkningsökningen blivit lägre än vad vi räknat med.

Sysselsättningen har ökat i Stenungsund och kostnaderna för försörjningsstöd har minskat. Vår nuvarande regering i Sverige investerar i utbildning så att människor får arbete.

Vi har fått ett bra ekonomiskt resultat i Stenungsund för 2016. Kommunen har sökt och fått statliga medel för bland annat läxläsning för de yngre eleverna och sommarskola för de nyanlända som kommit till Sverige.

Socialtjänsten har haft en ansträngd period med hög arbetsbelastning, stor personalrörlighet och ett stort underskott som har uppstått för placeringar för barn, unga och vuxna. Utöver detta har även placeringar enligt LSS ökat betydligt mer är budgeterade medel.

Under året har både ett nytt personalsystem och ett nytt ekonomisystem tagits i drift. Det är SOLTAK AB som äger och driftar systemen. Detta har inneburit en hög arbetsbelastning för både personalen i kommunen och på SOLTAK.

Efter en politisk långbänk har två stora beslut som påverkar framtiden i Stenungsund tagits under året. Det är utbyggnad CW Borgs väg/Snippen samt var det nya resecentrumet ska ligga.

Vi har även bildat ett räddningstjänstförbund tillsammans med Tjörn och Lilla Edet.

Ett särskild tack till förtroendevalda och anställda i Stenungsunds kommun för det gångna året.

Bo Pettersson (S)
Oppositionsråd

Förvaltningsberättelse

Omvärldsanalys

KONJUNKTURUTVECKLING

Den svenska ekonomin har under 2016 nått konjunkturell balans efter ett antal år som präglats av konjunkturell återhämtning. Även under nästa och ett par år framåt förväntas konjunkturen stärkas för att på längre sikt mattas av. Under lågkonjunkturen har tillväxten i omvärlden varit svag och därmed inte bidragit till Sveriges återhämtning. I de länder som har störst betydelse för svensk export ökade BNP med endast 1,1 % per år under de senaste åtta åren. Det innebär att även svensk export har varit dämpad och den inhemska efterfrågan har därmed spelat en större roll än brukligt. I år beräknas BNP växa med 3,4 % vilket är en bra bit över det normala. Den starka tillväxten kan i hög grad hänföras till kraftigt ökade investeringar. Den starka tillväxten har fört med sig en betydande ökning av antalet sysselsatta.

SKATTEINTÄKTERNA ÖKAR, MEN OCKSÅ KOSTNADERNA

Återhämtningen i svensk ekonomi, inklusive en stark utveckling av sysselsättningen, har inneburit att skatteunderlaget till kommuner och landsting har haft en relativt hög ökningstakt de senaste åren. Även det kommande året väntas skatteunderlaget vara gott, för att sedan mattas av betydligt. Trots detta står kommunerna inför flera utmaningar. Det demografiska trycket ökar på lång sikt mer än skatteunderlaget. Det demografiskt betingade behovet kommer enligt SCB att öka med i genomsnitt 1,5 % årligen 2016-2020. Det är en procentenhet högre än för åren 2000-2015. Andra utmaningar som kommunerna står inför är

kraven som följer av den så kallade bosättningslagen. Enligt denna har kommunerna skyldighet att ordna bostäder åt ett visst antal nyanlända varje år. Det kan innebära ökade kostnader för investeringar men även ekonomiska konsekvenser på lång sikt i form av ökad belåning.

Två av tre kommuner uppger att de under 2016 har haft påtagliga kostnadsökningar i en eller flera verksamheter. De verksamheter som flest uppgett har påtagliga kostnadsökningar är grundskola och institutionsplaceringar. Även investeringsnivån fortsätter att vara hög och ligger på en prognostiserad nivå på ca 10 % av skatter och bidrag.

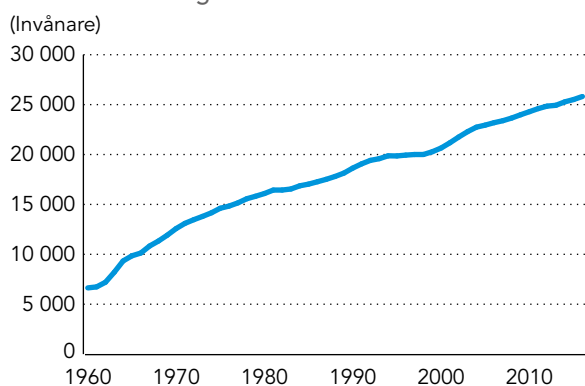
BEFOLKNING

Under 2016 ökade Sveriges befolkning med 144 136 personer och vid årets slut uppgick den till 9 995 153 personer. Det innebär en relativ folkökning, det vill säga en folkökning i relation till antalet invånare, på 1,46 %. Det är den största relativa folkökningen sedan 1861. Rekordökningen i befolkningen under 2015 överskreds 2016 med 40 474 personer. Under 2016 ökade antalet män mer än antalet kvinnor och sedan 2015 är antalet män fler än antalet kvinnor i Sverige.

I 271 av Sveriges 290 kommuner ökade antalet folkbokförda personer. Av de tre kommuner som hade procentuellt störst befolkningsökning finns Lilla Edet på tredje plats med en ökning på 4,2 %. Främsta anledningen till kommunernas befolkningsökning var den höga invandringen till Sverige, och samtliga Sveriges kommuner hade under 2016 ett invandringsöverskott.

Befolkningen i Stenungsunds kommun uppgick till 25 815 invånare. Jämfört med 2015 innebär det en ökning med 307 invånare (1,2 %). Även i Stenungsund är det antalet män som under 2016 ökar mest och är vid årsskiftet 199 personer fler än kvinnorna.

Invånare i Stenungsunds kommun 1960-2016

ARBETSMARKNAD

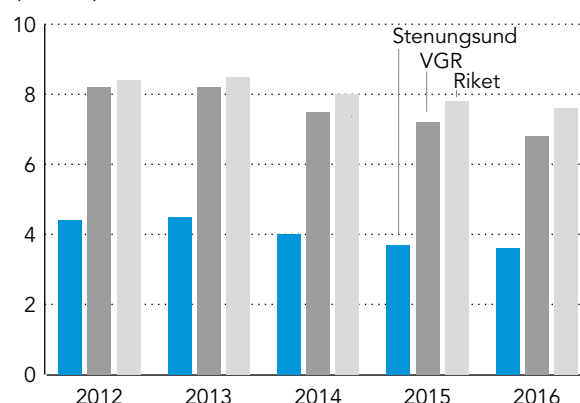
De senaste åren har sysselsättningen stigit och 2016 var inget undantag. De senaste årens starka tillväxt i svensk ekonomi har bidragit till den ökade sysselsättningen. Under 2016 ökade antalet sysselsatta personer med 74 000 personer. Utrikes födda svarar för merparten av jobbtillväxten. Den starka efterfrågan på arbetskraft har bidragit till att det inom vissa yrkesgrupper istället råder brist på arbetskraft. Inte minst inom den offentliga tjänstesektorn.

Mellan åren 2015 och 2016 ökade antalet inskrivna arbetslösa utrikes födda från i genomsnitt 178 000 till 191 000 personer. Andelen utrikes födda av samtliga inskrivna arbetslösa passerade därmed 50 % under året.

Arbetslösheten har i relation till arbetskraften gått ner i såväl riket, länet som i Stenungsund. Den öppna arbetslösheten i Stenungsund har minskat med 0,8 procentenheter mellan 2012 och 2016 från 4,4 % till 3,6 %. Även i riket har minskningen varit 0,8 procentenheter under samma period från 8,4 % till 7,6 %.

Öppen arbetslöshet

(Procent)

BOSTADSBYGGANDE

Byggnad av nya bostäder under den närmaste femårsperioden kommer huvudsakligen att ske i form av förtätningar och kompletteringar i Stenungsunds samhälle. Platser som kommer att bebyggas är bland annat Solgårdsterrassen, Nyborgsvägen och i Kopparområdet. Utanför centrala Stenungsund kommer nya bostäder att byggas i Stora Höga, i Spekeröd i anslutning till nya skolan och i Jörlanda på Kvarnhöjden.

HÅLLBART SAMHÄLLE

Miljöstrategiskt arbete

Nytt för året var att det utifrån politiska beslut gavs utrymme för arbete med miljöstrategiska frågor med cirka 20 % av en tjänst. Arbetet ligger i linje med kommunens antagna vision och arbete för ett hållbart samhälle. Det har bland annat resulterat i att miljöfrågor tydligare kommit upp på dagordningen inom kommunens och sektor samhällsbyggnads ledningsarbete. Arbetet har bland annat handlat om omvärldsanalys, nätverksarbete med andra kommuner och myndigheter samt att lyfta fram goda exempel inom kommunen.

Måluppföljning 2016

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen ställer krav på att kommuner ska ha god ekonomisk hushållning. Det innebär bland annat att kommunen ska ange både finansiella mål och mål för verksamheten.

Kommunallagen stadgar dessutom att kommunerna ska ha en ekonomi i balans vilket innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att den löpande verksamheten inte ska behöva finansieras med lån.

Målen (I Stenungsunds kommun definierade som inriktningsmål) beskriver syfte och inriktning och är ett uttryck för den politiska viljan. Inriktningsmålen anges i budgeten och stäms av både i hel- och delårsbokslut.

I budget 2016 definieras att god ekonomisk hushållning uppnås genom att de finansiella målen och fyra av de 24 inriktningsmålen till övervägande del är uppfyllda. De fyra inriktningsmålen är: 1) Fler ungdomar ska fullfölja sin gymnasieutbildning, 2) Bostadsbeståndet ska öka med 140 bostäder per år över en femårsperiod, 3) Energiförbrukning för kommunens befintliga byggnader ska minska och 4) Stenungsunds vatten och avlopp ska bli mer hållbart.

2016 uppfylldes samtliga finansiella mål, samt tre av fyra av inriktningsmålen kopplade till god ekonomisk hushållning. Med hänvisning till detta kan konstateras att Stenungsunds kommun bedriver en verksamhet med god ekonomisk hushållning. Av samtliga inriktningsmål uppfylldes 66 % helt eller delvis.

Resultat finansiella mål

Kommunfullmäktige har i budget för 2016 antagit fyra finansiella mål.

Nettokostnadsandelen, inkl. finansnetto och hela pensionsskuldens förändring, ska inte överstiga 98 % i genomsnitt över rullande femårsperioder.

Nettokostnadsandelen för 2016 uppgår till 90,2 %. Sett över den senaste femårsperioden så uppgår nettokostnadsandelen till 96,0 % och målet är därmed uppfyllt.

Självfinansieringsgraden av investeringarna, i skattefinansierad verksamhet, ska uppgå till minst 70 % sett över rullande femårsperioder.

Självfinansieringsgraden för 2016 uppgår till 148,1 %. Sett över den senaste femårsperioden så uppgår självfinansieringsgraden till 81,2 %. Målet är därmed uppfyllt.

Soliditeten ska förbättras eller hållas oförändrad.

Soliditeten uppgår till 6,6 % vid årets slut. Vid bokslutet 2015 uppgick den till -1,5 %. Målet är därmed uppfyllt.

Kommunens skattesats ska vara oförändrad under mandatperioden.

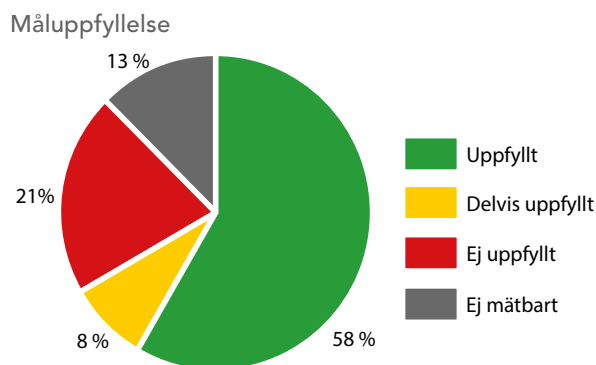
Kommunen skattesats har inte förändrats, målet är därmed uppfyllt.

Resultat inriktningsmål 2016

På följande sidor redovisas en sammanställning av kommunens måluppfyllelse för inriktningsmålen i Strategisk plan 2016-2018, Budget 2016. Inriktningsmålen är 24 stycken och utgår från Stenungsunds kommuns vision 2035 ”Stenungsund, det goda samhället med framtidstro och utveckling med människan och naturen i centrum”. Visionen har två avgörande inriktningar:

- Attraktivt och välkomnande
- Ekonomisk, ekologisk och social hållbar utveckling

Kommunfullmäktige antog 24 inriktningsmål i budget 2016. Av dessa har 14 mål uppfyllts vilket motsvarar 58 %. Två mål har delvis uppfyllts, vilket motsvarar 8 %. För fem mål, 21 %, har resultatet inte uppfyllts och tre mål är inte mätbara vilket motsvarar 13 %.

Måluppfyllelsen för kommunen anses vara god.

Visionens inriktning: Attraktivt och välkommande *Resultaten på de nationella proven i årskurs 3 ska förbättras.*

■ Under 2016 har kommunens skolor försämrat sina resultat på de nationella proven i årskurs 3 och ligger nu lägre än medelvärdet för riket, 71 %. 67 % av eleverna i Stenungsund klarade de nationella proven vilket är en försämring med 3 procentenheter. Det minskade resultatet är i huvudsak hänförligt till matematikmomentet ”skriftliga räknemetoder” och momentet ”Läsa: berättande text” i svenska som andraspråk.

Resultaten på de nationella proven i årskurs 6 ska förbättras.

■ Indikatorn finns inte längre att tillgå. Det går inte att bedöma hur många elever som klarat samtliga nationella prov.

Andelen elever i årskurs sex som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen har under året ökat från 83 % till 86 %.

Elevernas syn på skolan och undervisningen i årskurs 8 ska vara bland de fem bästa i Göteborgsregionen (GR).

◆ Andelen elever med positiv syn på skolan och undervisningen har under året ökat till 74 % vilket är tre procentenheter högre än 2015. Medelvärdet i riket är 75 %. Inom GR ligger Stenungsund på en delad sjundeplats.

Andelen behöriga elever till något nationellt program ska öka.

■ Andelen elever som har behörighet till något nationellt program är fortsatt hög i kommunen även om andelen elever som är behöriga till yrkesprogrammet har minskat från 91 % till 89 %. Detta ska jämföras med medelvärdet för riket som är 86 %.

Rensat för elever som varit i Sverige kort tid var andelen behöriga 91 % även 2016. Andelen elever som nått målen har ökat i praktisk-estetiska och samhällsorienterande ämnen och minskat i matematik och naturorienterande ämnen.

Elevernas syn på skolan och undervisningen i årskurs 2 i gymnasiet ska vara över genomsnittet i GR.

● 80 % av eleverna hade en positiv syn på skolan och undervisningen under 2016, en ökning med fyra procentenheter från föregående år. Genomsnittet för Göteborgsregionen var 79 %. Elevernas trivsel och trygghet har under samma period ökat från 86 % till 90 % och upplevelsen av skolmiljön har ökat från 72 % till 77 %.

Delområdena delaktighet och inflytande, kunskap och lärande samt bemötande har minskat en procentenhet jämfört med föregående år.

Fler ungdomar ska fullfölja sin gymnasieutbildning.

■ Under 2016 har färre av kommunens gymnasieelever fullföljt sin gymnasieutbildning. Under 2015 fullföljde 81 % av eleverna sin gymnasieutbildning på fyra år (studentexamen eller studiebevis). 2016 var motsvarande siffra 74 %. Andelen elever med studentexamen ökade under samma period från 71 % till 74 %.

Andelen av befolkningen i Stenungsund som får försörjningsstöd ska minska.

● Det är en jämförelsevis liten andel av befolkningen i kommunen som får försörjningsstöd. Andelen fortsätter att minska och har sjunkit från 2,8 % 2015 till 2,5 % 2016.

Bostadsbeståndet ska öka med 140 bostäder per år över en femårsperiod.

● Under 2016 färdigställdes 113 bostäder. Flera bostäder är på gång och kommande två år förväntas ett större antal bostäder kunna byggas på bland annat Stenunge Strand, Stenungstorg, Kvarnängen, Ucklum, Nyborgsvägen och Getskär.

Medborgarnas känsla av trygghet ska öka.

● Trenden för Sverige som helhet är att medborgarna känner sig alltmer otrygga. I Stenungsund känner man sig tryggare än i riket och redovisar samma siffror 2015 som 2016. Stenungsund satsade under 2016 medvetet på föräldrastöd, rutiner för drogfri skola och trygghetsvandringar. Räddningstjänsten har intensifierat sitt arbete med förebyggande insatser och samordning av aktiviteter med polis, kommunens sektorer och bolag.

Antalet olika vårdare som besöker en äldre person med hemtjänst under en 14-dagarsperiod ska bli färre.

● Stenungsund uppvisar en positiv trend. De senaste tre åren har antalet vårdare som besöker en äldre person sjunkit från 21 till 17 personer. Medelvärdet för riket var såväl 2015 som 2016 15 personer.

Väntetiden för att få plats på ett äldreboende från ansökan till erbjudande om plats ska minska.

● Väntetiden för att få en plats på ett av kommunens särskilda boenden har minskat från 108 dagar till 73 dagar 2016. Trenden i Sverige är att äldre får vänta längre tid för att få ett erbjudande om särskilt boende. Medelvärdet i riket är 58 dagar 2016.

Handläggningstiden för att få ekonomiskt bistånd vid nybesök ska minska.

● Målet har mätts vid två tillfällen under året. Mätningen för första halvåret, vilken levererats till KKiK redovisade att Stenungsund ligger på samma nivå som medelvärdet i riket både 2015 och 2016, 16 respektive 17 dagar. Mätningen för andra halvåret visar att handläggningstiden i genomsnitt uppgår till 14 dagar varför inriktningsmålet betraktas som uppfyllt.

Andelen ungdomar som inte kommit tillbaka inom ett år efter att socialtjänsten avslutat en insats/utredning ska öka.

■ Andelen ungdomar som inte kommit tillbaka inom ett år efter avslutad insats har sjunkit från 91 % 2015 till 74 % 2016. Medelvärdet i riket har sjunkit från 78 % till 77 %.

Stenungsund ska ha ett positivt företagsklimat.

■ Målet mäts genom en servicemätning som Insikt gör av kommunernas myndighetsutövning gentemot företag. Ingen mätning har gjorts 2016.

Stenungsund ska förbättra sin ranking i Svenskt näringslivs Företagsklimat.

● Stenungsund förbättrar sin ranking i Svensk Näringslivs mätning med 20 placeringar och hamnar på plats 53 av Sveriges kommuner.

Andelen kommuninvånare som upplever Stenungsunds kommun som tillgänglig ska öka.

■ Någon mätning har inte gjorts 2016.

Antalet nattgäster i hamnen i Stenungsund ska öka.

● Målet bedöms uppfyllt då antal registrerade nattgäster var högre än målet. 1 352 nattgäster registrerades och målet var att uppnå fler än 1 260 nattgäster. Målet är delvis väderberoende. Under året utökades gästhamnens öppettider med personal.

Barn och unga ska prioriteras i kulturverksamheten och antalet programaktiviteter riktade till den målgruppen ska öka.

● Under 2016 har 307 aktiviteter skett i kulturverksamheten, en fördubbling jämfört med 2015. I samverkan med föreningar och studieförbund har programaktiviteter genomförts. Av de drygt 300 aktiviteterna har 150 genomförts i samarbete med skolan eller direkt riktat sig till skolan såsom Kulturfritids, Skapande skola och Kulturskolans rytmikprojekt för 6-åringar.

Tillgängligheten till kommunens mötesplatser ska öka.

◆ Målet handlar om att förbättra tillgängligheten på kommunens mötesplatser genom ökade öppettider utöver kontorstid för huvudbibliotek, simhall och återvinningscentral.

Målet bedöms delvis uppfyllt. Simhallen har inte ökat sitt öppethållande men i arbetet med den nya simhallen förbereds för ökade öppettider. Återvinningscentralen har från och med i höstas utökade öppettider. Målet där var 9 timmars öppethållande per vecka utöver 8-17 på vardagar. Resultatet är 22 timmar. Bibliotekets öppettider har inte utökats.

Visionens inriktning: Ekonomisk, ekologisk och social hållbar utveckling

Energiförbrukning för kommunens befintliga byggnader ska minska.

● Inriktningsmålet ska vara uppfyllt senast 2020. Nyckeltalet för elförbrukning har minskat med 2,5 kWh/m² och fjärrvärmeförbrukningen har minskat med 2,3 kWh/m² 2016. Från 217 kWh/m² 2015 till 212,2 kWh/m² 2016. Översyn av belysning och vattenbesparing sker kontinuerligt. Två nya ventilationsaggregat har driftsatts i kommunhuset. När det gäller uppvärmningssystem sker när så är möjligt konvertering från direktverkande el till fjärrvärme/bergvärme.

Samtliga enskilda avlopp i kommunen ska inventeras och registreras innan utgången av 2018.

● Målet kommer att vara uppfyllt innan utgången av 2018. Inventering och registrering av samtliga avlopp i kommunen följer planen med 90 % 2015, 95 % 2016 och 100 % 2017.

Antalet skolenheter certifierade för grön flagg ska vara 75 procent 2017.

● Vid utgången av 2015 var 62 % certifierade och vid utgången av 2016 var 69 % certifierade, i enlighet med den fastställda tidsplanen. 14 av 15 förskolor är just nu certifierade och arbetar aktivt med de områden som finns. Den återstående förskolan har startat upp arbetet genom att arbeta fram en handlingsplan för att nå certifiering.

Stenungsunds Vatten och avlopp ska bli mer hållbart

● Målet var att sänka utläckaget till 28 % och faktiskt utläckage var 26 %. Beräkning av utläckage av producerat dricksvatten sker årligen. Utläckage definieras som skillnaden mellan producerat respektive försålt dricksvatten. Arbetet med att ta fram en komplett VA-plan är påbörjat.

Andelen miljöbilar ska öka bland kommunens fordon

■ Målet var att 33 % av kommunens fordonssflotta skulle vara miljöklassad. Andelen miljöklassade bilar har sjunkit från 30 % till 25 %.

Ekonomisk analys kommunen

RESULTATANALYS

Positivt resultat

Årets resultat är positivt och uppgår till 138,0 Mkr, vilket är 110,2 Mkr bättre än budget. Den största orsaken är en jämförelsestörande post på 95 Mkr. Den avser återbetalning från Stenungsundshem AB av villkorat aktieägartillskott i enlighet med KF-beslut den 25 april 2016 § 82.

Räntekostnaderna är 7,4 Mkr lägre än budgeterat. En annan positivt avvikelse mot budget är potten som avsätts centralt för driftkostnader med anledning av nyinvesteringar och volymökningar. Av budgeterade 41,3 Mkr har 33,5 Mkr utnyttjats och det innebär ett överskott mot budget på 7,8 Mkr. Orsaken är lägre investeringsutgifter än budgeterat.

Återbetalning aktieägartillskott

I samband med den ekonomiska kris och rekonstruktion som Stenungsundshem AB gick igenom 1994/1995 skrevs fastighetsvärden ned med drygt 188 Mkr. Enligt lag ska en nedskrivning återföras om det inte längre finns skäl för den. En sådan återföring ska i likhet med den tidigare nedskrivningen redovisas i resultaträkningen. Detta har Stenungsundshem AB gjort i bokslutet för 2015.

I samband med rekonstruktionen 1995 tillförde Stenungsunds kommun 225 Mkr till Stenungsundshem som villkorat aktieägartillskott. Kommunfullmäktige

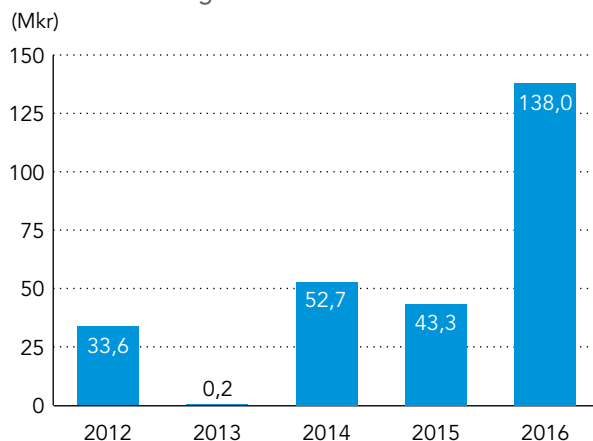
beslutade att återbetalning skulle ske i den takt som utdelningsbara medel uppkom i bolaget. År 2006 såldes Stenungs Torg och bolaget återbetalade 45 Mkr. Kommunfullmäktige beslutade samtidigt att omvandla 85 Mkr till villkorat aktieägartillskott, som inte skulle återbetalas. Kvarstående villkorat aktieägartillskott uppgick till 95 Mkr.

Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsbolag begränsar möjligheten till vinstuttag av överskott från föregående räkenskapsår. Förra årets resultat i Stenungsundshem AB resulterar i att hela det kvarstående villkorade aktieägartillskottet kan återbetalas till Stenungsunds kommun.

Enligt lagstiftningen ska överskottet användas för sådana åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar som främjar integration och social sammanhållning eller som tillgodoser bostadsbehovet för personer för vilka kommunen har ett särskilt ansvar.

Stenungsunds kommun kommer att använda medlen till bland annat LSS-bostäder, särskilda bostäder för äldre, boenden enligt SoL, integration samt boende för nyanlända.

Resultatutveckling 2012-2016

Balanskravet

Balanskravet som gäller från och med år 2000 innebär att kommunen ska bedriva verksamheten så att kostnaderna inte överstiger intäkterna. Vid avstämning av balanskravet ska realisationsvinster/förluster som uppkommit vid försäljning räknas bort samt förändringen av den delen av pensionsförpliktelserna som intjänats före 1998. Balanskravsresultatet uppgår till 112,3 Mkr.

Avstämning av balanskrav, Mkr

	2014	2015	2016
Redovisat resultat	52,7	43,3	138,0
Realisationsvinster	-3,2	-	-
Resultat efter realisationsvinster	49,5	43,3	138,0
Pensionsförpliktelser före 1998	-21,8	-22,8	-25,7
Resultat enligt balanskrav	27,7	20,5	112,3

Intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter uppgår till 444,3 Mkr, vilket är en ökning mot föregående år med 84,8 Mkr. Ökningen motsvarar 26,9 %. Den största ökningen jämfört med 2015 är ersättningar som eftersökts från Migrationsverket avseende boende för ensamkommande flyktingbarn samt asylsökandes grundskola och gymnasieskola. Övriga intäkter som ökat är försäljning av verksamhet inom Kompetens och utveckling och särgymnasiet, där man har ca 13 Mkr mer i intäkter 2016 jämfört med 2015.

Verksamhetens kostnader ökar med 176,9 Mkr och uppgår till 1 721,6 Mkr. Ökningen motsvarar 11,4 %.

Den enskilt största kostnadsposten är personalkostnader, vilka utgör 63 % av verksamhetens kostnader. För 2016 uppgår de till 1 128,1 Mkr varav 1 076,6 Mkr är lönekostnader och 51,5 Mkr är

pensionskostnader. Motsvarande siffror för 2015 var 958,4 Mkr respektive 48,7 Mkr.

Övriga kostnader har ökat med 54,4 Mkr. Ökningen motsvarar 10,1 %. De största orsakerna är ökade konsultkostnader och kostnader för köp av huvudverksamhet. Konsultkostnaderna ökade med ca 20,4 Mkr 2016. Kommunen köper administrativa tjänster från Soltak AB och tjänster inom fastighetsförvaltning och byggnation från Stenungsundshem AB. Soltak AB startade 1 november 2015 och 2016 är första året med helårseffekt. Köp av huvudverksamhet ökade med ca 13 Mkr. En stor del är ökade kostnader för placeringar inom IFO.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Kommunens skatteintäkter uppgick 2016 till 1 257,8 Mkr, vilket är en ökning med 66,6 Mkr jämfört med 2015. Årets skatteintäkter inkluderar en negativ slutavräkning för 2015 på 1,1 Mkr och en positiv preliminär avräkning för 2016 på 5,2 Mkr.

De generella statsbidragen ökade med 28,3 Mkr jämfört med 2015 och uppgår till 148,8 Mkr. Den största skillnaden avser det tillfälliga statsbidraget för mottagning av flyktingar. Staten betalade ut 9 800 Mkr i tillfälligt stöd till alla kommuner och landsting 2015. Stenungsunds kommun erhöll 21,5 Mkr varav 1,6 Mkr intäktsförts 2015 och resterande 19,9 Mkr har intäktsförts 2016.

Stenungsunds kommun erhöll 3,4 Mkr i statsbidrag från Boverket för ökat bostadsbyggande.

Sammantaget ökar skatter och bidrag med 95 Mkr, vilket motsvarar en ökning på 7,2 %. Ökningen mellan 2014 och 2015 uppgick till 4,9 %.

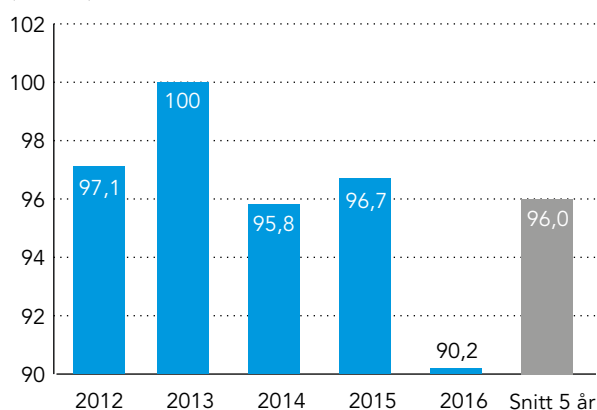
Skatter och statsbidrag

	2012	2013	2014	2015	2016
Skatter	1 040,5	1 095,7	1 127,9	1 191,2	1 257,8
Statsbidrag	105,8	102,7	122,2	120,4	148,7
Summa	1 146,3	1 198,4	1 250,1	1 311,6	1 406,5
Ökning %	2,7 %	4,5 %	4,3 %	4,9 %	7,2 %

Nettokostnadsandel

Nettokostnadsandelen talar om hur stor andel av skatteintäkter, inklusive finansnetto, som har gått åt för att finansiera verksamhetens nettokostnader. För att kommunen ska ha en bra kostnadskontroll och ett handlingsutrymme för oförutsedda kostnader är 98 % nettokostnadsandel ett bra riktmärke. För 2016 uppgick kommunens nettokostnadsandel till 90,2 %.

Nettokostnadsandelen
(Procent)

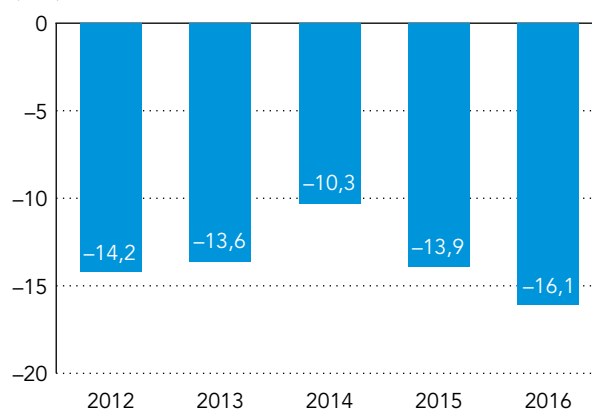
Finansnetto

Finansnettot exklusive återbetalningen av det villkorade aktieägartillskottet från Stenungsundshem AB på 95 Mkr är negativt och uppgår till -16,1 Mkr för 2016. Det är 0,8 Mkr bättre än budget.

De finansiella intäkterna uppgår till 3,5 Mkr, vilket är 2,4 Mkr lägre än budget och beror delvis på lägre ränteintäkter på utlämnade lån till SEMAB och även lägre övriga finansiella intäkter.

De finansiella kostnaderna uppgår till 19,6 Mkr mot budgeterat 22,8 Mkr. Räntor på lån uppgår till 9,2 Mkr vilket är 7,4 Mkr lägre än budget. Kommunen har ändrat principen för vad som sätts av som osäkra kundfordringar från allt som är äldre än ett år till allt som är äldre än tre månader. Detta innebar en engångskostnad på 3,4 Mkr.

Finansnetto
(Mkr)

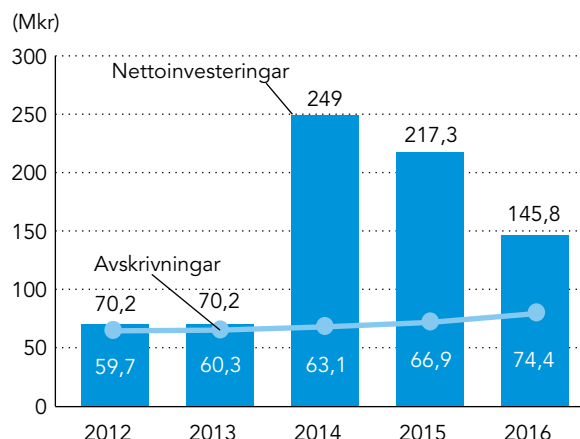

Not: Diagrammet visar finansnetto exkl effekten av sänkningen av diskonteringsräntan för 2013. Kostnaden uppgick till 47,3 Mkr.

FINANSIELL STÄLLNING

Investeringar

Årets nettoinvesteringar uppgår till 145,8 Mkr, vilket är en lägre nivå än budgeterat och en minskning mot föregående år med 71,5 Mkr. Ett par stora projekt som ishall och Kyrkenorums idrottshall har avslutats under 2016. Investeringsnivån kommer fortsatt att ligga på en hög nivå de kommande åren.

Avsättningar

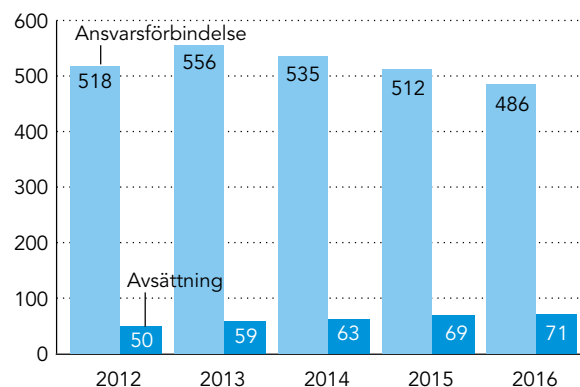
Avsättning för pensioner

Avsättning för pensioner avser dels förmånsbestämd ålderspension dels, pensioner intjänade till och med 1997-12-31. Förmånsbestämd ålderspension avser pension för inkomstdelar över 7,5 basbelopp.

Avsättningen som avser den förmånsbestämda ålderspensionen uppgår till 71 Mkr, vilket är en ökning med 2 Mkr jämfört med 2015.

Från och med 2011-12-31 tillämpar Stenungsunds kommun fullfonderingsmodellen, vilket innebär att hela ansvarsförbindelsen redovisas i balansräkningen. Ansvarsförbindelsen uppgår till 486 Mkr, en minskning med 26 Mkr jämfört med 2015.

Pensionsskuld
(Mkr)

Not: Diagrammet visar den totala pensionsskulden i form av ansvarsförbindelse och förmånsbestämd ålderspension.

Avsättning för täckande av deponi

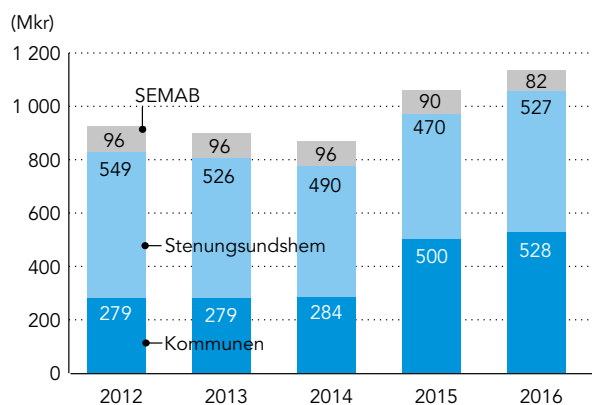
Täckningen av deponierna Rinnela och Stripplekärr är avslutad. En avsättning gjordes 2009 på 4,0 Mkr för att möta framtida kostnader för provtagning och analys samt omhändertagande av lakvatten. En extra avsättning gjordes 2016 på 2,1 Mkr då man gjort en ny beräkning av återstående kostnader för återställandet fram till och med år 2039. Under 2016 har ca 0,3 Mkr använts och återstående avsättning är 4,5 Mkr.

Skulder

Låneskuld

Låneskulden har ökat med 20 Mkr och uppgår till 610 Mkr. Den ökade låneskulden beror helt på den höga investeringsvolymen som varit både 2015 och 2016. Av låneskulden är 82 Mkr vidareutlånade till det kommunala bolaget SEMAB.

Skulder till kreditinstitut

Kortfristiga skulder

De kortfristiga skulderna uppgår till 361,8 Mkr, vilket är en ökning med 42,8 Mkr. Den kortfristiga skulden till koncernbolag har ökat med 14,3 Mkr på grund av högre saldo på bolagens transaktionskonton inom koncernkontot. Koncernkontot redovisas som en tillgång på banken i kommunens årsredovisning och bolagens saldon redovisas samtidigt som en kortfristig skuld till bolagen.

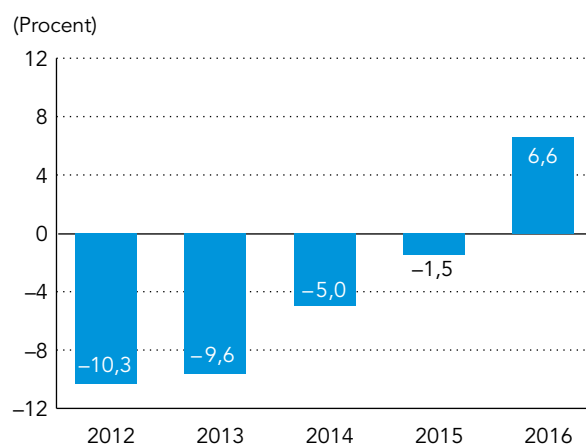
Semesterlöneskulden har ökat med 14,5 Mkr och leverantörsskulder med 16,5 Mkr.

Soliditet

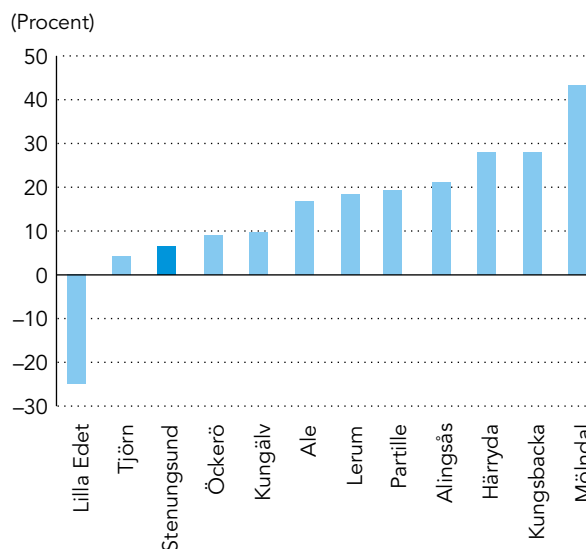
Soliditeten talar om hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Soliditeten redovisas inklusive hela pensionsåtagandet.

Till följd av den svåra situation som Stenungsunds kommun hamnade i på mitten av 90-talet, med stora borgensåtaganden som behövde infrias, så har soliditeten varit negativ under många år. Strävan är att förbättra soliditeten och de senaste årens resultat har medfört att kommunen nu har en positiv soliditet. För 2016 har soliditeten förbättrats med 8,1 procentenheter till 6,6 %.

Soliditet

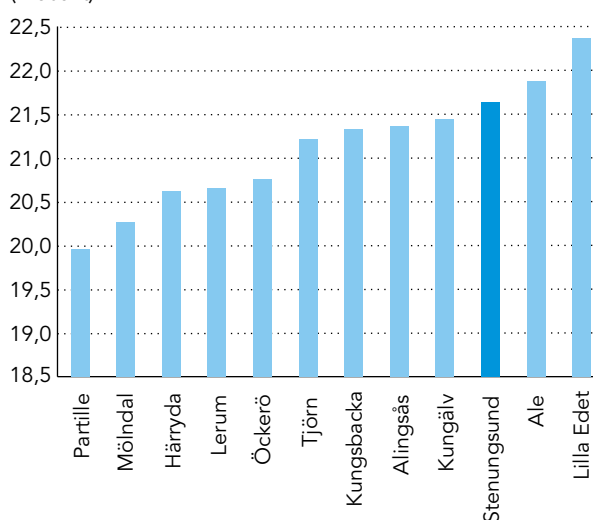

Soliditet i GR-kommunerna

Soliditeten i diagrammet ovan avser 2016. Siffrorna från övriga kommuner är preliminära.

Skattesats i GR- kommunerna
(Procent)

ÅTAGANDE OCH RISK

Åtagande

Borgensåtagande

Kommunens totala borgensåtagande uppgår till 607,7 Mkr, vilket är en ökning mot föregående år med 62,9 Mkr. Ökningen är framförallt hänförlig till det kommunala bolaget Stenungsundshem. Åtagandet gentemot dem har ökat med 59,8 Mkr. Borgensåtagandet gentemot Soltak AB har ökat med 4,9 Mkr. Borgensåtagandena avser till största delen bostäder och där står Stenungsundshem för 491,3 Mkr. Behovet av bostäder i kommunen är stort och så länge det

förhåller sig så är åtagandena gentemot Stenungsundshem och bostadsrättsföreningarna inte att anse som särskilt riskfyllda.

Borgensåtagande med högst risk är de drygt 16 Mkr som kommunen har mot föreningar. Under året har dessa minskat med 0,9 Mkr.

Pensionsåtagande

Kommunen har ett ansvar för dem som arbetar och har arbetat i kommunen att klara av att utbetala pensionerna för dessa. Kommunens pensionsskuld är uppdelad i två delar. Ansvarsförbindelsen är den del som avser skulden som är intjänad tom 1997, den uppgår till 486 Mkr. Den andra delen avser förmånsbestämd ålderspension och den uppgår till 71 Mkr.

Ansvarsförbindelsen redovisas från och med 2011-12-31 som en avsättning. I många fall kan ansvarsförbindelsen ses som ett hot som blir svårt att hantera i framtiden. Med den prognos som kommunen erhållit från KPA framgår det att pensioner intjänade tom 1997 kommer att minska under kommande år och uppgå till 449 Mkr år 2021, vilket är en minskning med 37 Mkr jämfört med 2016. Däremot ökar åtagandet för den förmånsbestämda ålderspensionen betydligt mer. Perioden fram till 2021 ökar den med 60 Mkr från dagens 71 Mkr till 131 Mkr.

Stenungsunds kommun ökar sin befolkning relativt mycket varje år och därmed är det en större kommun som ska betala av den skuld som upparbetats när kommunen var mindre.

Pensionsutveckling

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Pensionskostnad, Mkr	55	57	74	79	98	102	101
Pensionskostnad/skatter mm	4,2 %	4,1 %	5,1 %	5,3 %	6,4 %	6,5 %	6,1 %
Pensionsskuld, Mkr	69	71	76	83	98	115	131
Ansvarsförbindelse, Mkr	512	486	477	466	463	457	449

Risker

Finansiella risker

Stenungsunds kommuns löpande likviditetshantering hanteras genom koncernkontosystemet.

Kommunens låneskuld har ökat med 20 Mkr jämfört med 2015. Ett par lån har förhandlats om under året. Förändringarna har medfört att snitträntan har sjunkit med 0,25 procentenheter jämfört med 2015-12-31. Snitträntan uppgår per 2016-12-31 till 1,59 % och den genomsnittliga räntebindningstiden uppgår till 1,9 år per 2016-12-31. Merparten av kommunens lån har tagits upp hos Kommuninvest samt ett lån hos Nordea.

Kommunens utlåning består av koncernintern utlåning till SEMAB uppgående till 82 Mkr per 2016-12-31 och ett förlagslån till Kommuninvest ekonomiska förening uppgående till 4,5 Mkr. SEMAB lånar av kommunen till en årlig snittränta + 20 räntepunkter. Räntan justeras årligen.

Derivat

För att hantera ränterisken i samband med upplåning använder sig kommunen bland annat av ränteswap-avtal, så kallat derivat. En ränteswap är ett avtal mellan två parter att utföra betalningar till varandra beräknade

på fast respektive rörlig ränta. Swapavtalen är kopplade till underliggande lån med rörlig ränta. Genom att ingå ett swapavtal omvandlas den rörliga räntan till fast ränta med önskad löptid utan att låneavtalen berörs. Swapavtalen och låneavtalen är således separata avtal och bär sina respektive avtalsrisker. Ränteswappar värderas på balansdagen med utgångspunkt från aktuellt ränteläge och återstående löptid. Om räntan gått ner i förhållande till avtalad ränta uppstår ett negativt marknadsvärde och det motsatta om räntan gått upp. Utgångspunkten är för såväl låneavtalen som swapavtalen att de ska innehållas under hela dess löptid.

Stenungsunds kommun hanterar också ränterisken genom att ta upp lån med fast ränta. I sådana fall är kapitalbindningstiden lika med räntebindningstiden och regleras i samma avtal. Valet av bindningstider och avtalslösning avgörs vid respektive lånetillfälle med hänsyn tagen till finanspolicy samt pris.

FRAMTID

Stenungsunds kommun växer med i genomsnitt 1 % per år. Det medför att skatteintäkterna ökar men också att kraven på kommunen ökar. Investeringarna har varit höga de senaste åren, så även för 2016. Investeringarna kommer ligga på en fortsatt hög nivå de kommande åren då byggnation pågår och är planerat för bland annat förskolor, skolor, olika former av boenden samt fritidsanläggningar. Till följd av detta kommer avskrivningar och räntor ta en större del av budgeten framöver. Gynnsamt i sammanhanget är de fortsatt låga räntenivåerna. Även pensionskostnaderna ökar framöver. Idag utgör de 4,1 % av skatter och bidrag, 2019 kommer de utgöra 6,4 %. Soliditeten har utvecklats mycket gynnsamt under de senaste åren och för 2016 hamnar soliditeten inklusive pensionskulden på plus. De finansiella målen bidrar i hög utsträckning till att styra ekonomin i rätt riktning.

Driftsredovisning

RESULTATET I FÖRHÅLLANDE TILL BUDGET

Resultatet uppgår till 138,0 Mkr vilket är 110,2 Mkr bättre än budget. Den största orsaken ligger centralt under finans och avser återbetalning från Stenungsunds-hem AB på 95 Mkr av villkorat aktieägartillskott. Se ytterligare kommentarer under avsnittet ”Ekonomisk analys kommunen”.

Övriga budgetavvikelser presenteras mer detaljerat längre fram i dokumentet för respektive sektors verksamhetsberättelser.

ÖVERGRIPANDE

”Kommunövergripande” innehåller bland annat Kommunstyrelsens anslag för oförutsett samt budgetanslag för volymökningar, kapitalkostnader för nyinvesteringar, kostnader för förändring av semesterlöneskulden med mera. Anslaget för volymökningar och kapitalkostnader har inte behövt utnyttjas i sin helhet. 2016 blev det ett överskott på 14,3 Mkr. Det beror i huvudsak på att många investeringar startade senare än planerat samt att investeringsvolymen blev lägre än budgeterat. Semesterlöneskulden, inkl skuld för okompenserad övertid, ökade med 14,5 Mkr. Orsakerna är flera. Dels ökade den okompenserade övertiden med 1,7 Mkr på grund av att årsarbets-tidsavtalet är borttaget för Kommunals medlemmar. Dels har antalet dagar ökat med drygt 6 000 dagar. Med ca 2 000 årsarbetare i kommunen motsvarar det ca tre dagar mer per person i sparade semesterdagar.

SEKTORERNA

Sektorerna avviker totalt mot budget med -12,1 Mkr.

Av sektorerna är det Sektor stödfunktioner som har störst positiv budgetavvikelse. Den största negativa avvikelser ligger inom Sektor socialtjänst. Underskottet beror främst på köpta platser inom IFO och funktionshinder och kostnader för socionomkonsulter.

Mkr	Ram	Avvikelse	%
Sektor Utbildning	718,4	6,7	0,9
Sektor Socialtjänst	462,4	-30,1	-6,5
Sektor Samhällsbyggnad	75,1	1,7	2,3
Sektor Stödfunktion	56,2	9,6	17,1

ÖVRIGA KOSTNADER OCH INTÄKTER

Skatteintäkterna och finansnettot återfinns under respektive avsnitt i Ekonomisk analys kommunen.

Mkr	Budget 2016	Bokslut 2016	Budget- avvikelse
Politisk verksamhet	-9,5	-8,9	0,6
Kommunövergripande	-30,9	-26,8	4,1
Pensioner mm	-19,0	1,1	20,1
Räddningstjänst	-12,4	-13,8	-1,4
Sektor utbildning			
Sektorsövergripande	-39,5	-37,0	2,5
Förskola	-150,3	-147,0	3,3
Grundskola	-268,4	-273,3	-4,9
Stöd och utveckling	-69,7	-71,4	-1,7
Gymnasium	-102,0	-98,0	4,0
Särskola	-22,0	-20,3	1,7
Kompetens och utveckling	-28,4	-26,9	1,5
Kultur/Fritid	-38,0	-37,7	0,3
Sektor socialtjänst			
IFO/funktionshinder	-233,0	-259,4	-26,4
- varav försörjningsstöd	-25,2	-23,4	1,8
Vård och omsorg	-229,4	-233,1	-3,7
Sektor samhällsbyggnad			
Samhällsbyggnad	-43,3	-43,6	-0,3
- Bostadsanpassning	-3,5	-2,0	1,5
- Tomtförsäljning	0,0	1,7	1,7
Idrott anläggning	-28,3	-29,0	-0,7
VA-enheten (avgiftsfinansierad)	0,0	-0,4	-0,4
Renhållning (avgiftsfinansierad)	0,0	-0,1	-0,1
Sektor stödfunktioner			
Stödfunktioner	-56,2	-53,5	2,7
- Fastighet	0,0	6,7	6,7
- Måltid	0,0	0,1	0,1
Kalkylerad kapitalkostnad	111,5	99,6	-11,9
Avskrivningar	-82,7	-74,4	8,3
Nettokostnad	-1 355,0	-1 347,4	7,6
Skatte- och statsbidragsintäkter	1 399,7	1 406,5	6,8
Finansnetto	-16,9	-16,1	0,8
Återbetalning aktieägartillskott	0,0	95,0	95,0
Årets resultat	27,8	138,0	110,2

Investeringsredovisning

Mkr	Budget 2016	Bokslut 2016	Budget- avvikelse
Större investeringar			
- Simhall Nya Nösås	36,5	53,2	-16,7
- Kyrkenorum idrottshall	15,8	11,0	4,8
- LSS-boende Hallerna	19,0	12,6	6,4
Sektor Utbildning			
- Förskola	8,0	3,6	4,4
- Grundskola	11,1	2,3	8,8
- Gymnasium	7,2	1,2	6,0
- Kompetens & utveckling	0,7	0,0	0,7
- Kultur Fritid	0,6	0,4	0,2
Sektor Socialtjänst			
- Individ & familjeomsorg	12,8	0,4	12,4
- Vård & omsorg	3,8	1,4	2,4
Sektor Samhällsbyggnad			
- Samhällsbyggnad	41,0	18,1	22,9
- Idrott Anläggning	5,5	2,5	3,0
- Vatten & Avlopp	27,6	12,5	15,1
- Renhållning	0,0	0,0	0,0
Sektor stödfunktioner			
- Stödfunktioner	21,9	4,8	17,1
- Fastighet	26,7	25,0	1,7
- Måltid	1,0	1,0	0,0
Räddningstjänst	2,3	0,4	1,8
SUMMA UTGIFTER	241,4	150,4	96,5
VA-anslutningsavgifter	-8,0	-4,1	3,9
Gatukostnadsersättningar	-14,9	-0,6	14,3
Investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0
SUMMA INKOMSTER	-22,9	-4,7	18,2
NETTOINVESTERINGAR 2016	218,5	145,8	114,7

I tabellen redovisas endast den del av investeringarna som bokförts under 2016. Flera av objekten i redovisningen löper över flera år och totalkostnaden är inte den som redovisas i tabellen.

Det pågår flera såväl större som mindre investeringsprojekt i flera olika faser. Vissa förbereds för upphandling, andra är snart klara för ianspråktagande.

- Byggnation av den nya simhallen, som ska bli en del av Stenungsund Arena, har pågått under 2016. Simhallen kommer att bli ungefär 3 500 m² och beräknas stå klar under våren 2018. Projektet har kostat mer än budgeterat 2016, men följer som helhet projektplanen och beräknas hålla sig inom den totala budgetramen.
- I juni 2016 invigdes den nya idrottshallen i anslutning till Kyrkenorumskolan. Idrottshallen är 1 600 m² och inrymmer en hall i fullformat som går att dela av samt omklädningsrum.
- Under året påbörjades projektering och byggnation av ett nytt LSS-boende i Hallerna. Boendet kommer att bestå av sju lägenheter samt utrymmen för personal. Boendet beräknas stå klart för inflyttning i februari 2017.
- Dragkampsklubben i Stenungsund har under året fått en ny lokalisering i Kyrkenorum. En befintlig lokal har flyttats till fastigheten och arbetet med att anlägga gräsmatta för dragyta är i full gång.
- Efter inventering av kommunens lekplatser har en Lekplatsplan antagits. Arbetet har pågått under året med att rusta upp alternativt ta bort befintliga lekplatser samt anlägga nya enligt planen. Arbetet beräknas pågå under åren 2016-2019.
- Under året identifierades ett behov av att stärka säkerheten kring Nösåsgymnasiet samt installera nytt larmsystem för att öka möjligheten till uthyrning av lokalerna utanför skoltid. Medel för detta omfördelades från en redan planerad renovering.
- I kommunhuset har man bytt ventilationsaggregat vilket har skett i omgångar i de olika huskropparna under året.
- Arbetet med att färdigställa gång- och cykelvägen mellan Kolhättan och Krontofta i Ödsmål har avslutats och slutbesiktning skedde i oktober 2016. Projektet samfinansieras med Trafikverket där kommunen står för 50 % av investeringen.

Ekonomisk analys koncernen

I kommunens koncernredovisning ingår Stenungsundshem AB, Stenungsunds Energi och Miljö AB och Stiftelsen Stenungsunds Fjärrvärme.

RESULTATANALYS

Resultatet för koncernen uppgick till 71,4 Mkr. 2015 var resultatet 160,5 Mkr. Orsaken var en återföring av tidigare nedskrivning som Stenungsundshem genomfört.

Koncernens utveckling avseende kostnader följer i princip kommunens utveckling. Koncernens kostnader har ökat med ca 10,5 % och kommunens 11,1 %. Intäktsökningen för koncernen och kommunen har ökat betydligt. För koncernen var den 19,3 % och för kommunen 26,9 %. Den största delen av intäktsökningen beror på ökade bidrag till kommunen från Migrationsverket med anledning av flyktingsituationen.

Kommunens försäljning till bolagen består till största delen av vatten och renhållningstjänster och uppgick till ca 7,5 Mkr. Dessutom har kommunen fått in ränteintäkter på 1,8 Mkr på sin utlåning till SEMAB.

Stenungsundshem har fått in hyresintäkter från kommunen på ca 23,9 Mkr. SEMAB's försäljning till kommunen uppgick till ca 7,0 Mkr och till Stenungsundshem ca 10,8 Mkr.

Tillgångar och skulder

Koncernens tillgångar har ökat från 2 502,6 Mkr till 2 653,5 Mkr 2016. Likvida medel på koncernkontot har ökat med 43,7 Mkr. Kortfristiga fordringar har ökat med 61 Mkr, mycket beroende på uppbokning av fordringar på Migrationsverket och ökade kundfordringar.

Anläggningsstillgångarna har ökat med 38,3 Mkr från 2 277,8 Mkr till 2 316,1 Mkr. Investeringsnivån har varit lägre inom koncernen jämfört med 2015. Investeringsnivån ser ut att ligga på en högre nivå framöver då Stenungsundshem AB har ett antal större nyproduktioner på gång och kommunen kommer att ligga på en hög investeringsvolym ett par år framöver. Soliditeten har ökat från 16,4 % till 18,1 %.

Finansnetto

Finansnettot uppgår till -29,3 Mkr. 2015 var det -30,5 Mkr.

Risker

De två enskilt största risker som finns inom bostadsägandet är efterfrågan på orten, det vill säga vakansgrad/outhyrda lägenheter, samt ökade räntenivåer. För Stenungsundshems del minskar resultatet vid 1 % vakansgrad med ca 1 696 tkr (1 667). Vid 1 % räntepåslag minskar resultatet med ca 1 401 tkr (1 060). För 2017 räknar Stenungsundshem AB med fortsatt stark efterfrågan på bostäder och i stort sett oförändrade risknivåer. En ytterligare riskfaktor ser man i att utfallet av hyresökningarna i de årliga förhandlingarna med hyresgästföreningen inte uppnått kompensation för utvecklingen av förvaltningskostnaderna.

Stora investeringsprojekt kan också vara en riskfaktor. Projektet Solgårdsterrassen är ett omfattande projekt med ett mycket stort ekonomiskt åtagande. Stenungsundshem har därför ingått ett partneringsavtal med PEAB. Det innebär att PEAB dels bygger hyresrätter åt Stenungsundshem, dels förvärvar mark och där uppför bostadsrätter.

För SEMAB är två av riskfaktorerna att produktionsförändringar hos Perstorp och Borealis kan påverka inleveransen av restvärme i fjärrvärmenätet negativt. En ytterligare riskfaktor är att ökade världsmarknadspriser på naturgas påverkar prissättningen av restvärme.

HELÄGDA BOLAG

Stenungsundshem AB

Stenungsundshem grundades 1935. Stenungsundshem äger och förvaltar bostäder och lokaler i Stenungsund och är kommunens största fastighetsägare. Samtliga fastigheter ligger i Stenungsunds kommun.

Solgårdsterrassen AB

Solgårdsterrassen är ett helägt dotterbolag till Stenungsundshem AB. Solgårdsterrassen bedriver verksamhet för exploatering av fastigheter.

Stenungsunds Energi & Miljö AB, SEMAB

SEMAB producerar och distribuerar fjärrvärme inom Stenungsunds kommun. Verksamheten sker i nära samarbete med Stiftelsen Stenungsunds Fjärrvärme.

Stiftelsen Stenungsunds Fjärrvärme

Stiftelsen Stenungsunds Fjärrvärme producerar fjärrvärme inom Stenungsunds kommun. Leverantör av fjärrvärme är sedan 2001-07-01 Stenungsunds Energi & Miljö AB.

Stenungsunds kommun Fritid och Fastigheter AB

Stenungsunds kommun Fritid och Fastigheter ska på begäran av kommunstyrelsen ingå avtal som syftar till att lämna Stenungsunds kommun säkerhet för kommunens fordran på organisationen, för vars skulder kommunen tecknat borgen.

DELÄGDA FÖRETAG

SOLTAK AB

SOLTAK tillhandahåller ägarkommunerna stöd- och servicetjänster. Bolaget ägs av Stenungsund, Orust, Lilla Edet, Tjörn, Ale, Kungälv och Öckerös kommuner. Bolaget ägs till lika delar av ägarkommunerna. Stenungsunds ägarandel är 1/7.

Renova AB

Renova erbjuder produkter och tjänster inom återvinning och avfall. Bolaget ägs av Ale, Göteborg, Härryda, Kungälv, Mölndal, Partille, Tjörn, Stenungsund, Öckerö och Lerums kommuner. Stenungsunds ägarandel är 1,5 %.

Kommuninvest AB

Kommuninvest är ett kreditmarknadsbolag som ägs av de svenska kommuner och landsting som är medlemmar i bolaget. Bolaget arbetar för att ge sina medlemmar utlåning och rådgivning. Stenungsunds kommun har varit medlem i Kommuninvest sedan 2007 och äger 0,34 % av bolaget.

Kommunen

	2014	2015	2016
Omsättning, Mkr	1 583,8	1 661,7	1 850,8
Årets resultat, Mkr	52,7	43,3	138,0
Soliditet, %	-5,0	-1,5	6,6
Antal årsarbetare *	2 127	2 170	2 212

* per den sista december

Stenungsundshem AB

	2014	2015	2016
Ägarandel, %	100,0	100,0	100,0
Omsättning, Mkr	173,8	175,3	183,0
Årets resultat, Mkr	18,9	114,6	23,5
Soliditet, %	37,1	44,3	37,6
Antal årsarbetare	23	27	35

SEMAB

	2014	2015	2016
Ägarandel, %	100,0	100,0	100,0
Omsättning, Mkr	42,0	43,7	45,3
Årets resultat, Mkr	3,5	3,6	5,4
Soliditet, %	19,7	22,3	26,1
Antal årsarbetare	7	7	7

Stiftelsen Stenungsunds Fjärrvärme

	2014	2015	2016
Ägarandel, %	100,0	100,0	100,0
Omsättning, Mkr	2,0	2,1	2,2
Årets resultat, Mkr	0,0	0,0	0,0
Soliditet, %	87,4	87,7	87,2
Antal årsarbetare	-	-	-

Personalredovisning

Stenungsunds kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare. Egenansvar för det gemensamma och ett gott bemötande är en självklarhet för alla. Arbetsglädje, trivsel, stolthet och ett hälsofrämjande perspektiv ska prägla medarbetare och ledare. Alla som arbetar inom kommunen ska vara goda ambassadörer och arbeta för att vi ska kunna ge medborgarna en god service och bra verksamhet. Önskad sysselsättningsgrad ska eftersträvas.

PERSONALSTRUKTUR

Personalstatistiken baseras på uppgifter vid mättidpunkten den 31 oktober och avser månadsavlönade, såväl tillsvidareanställd som visstidsanställd personal. Personalkostnader avser kalenderår och innefattar även timavlönade.

ÅR	Tillsvidare		Visstid		Total	
	Antal	Åa	Antal	Åa	Antal	Åa
2012	1 913	1 770	160	131	2 073	1 901
2013	1 972	1 825	159	128	2 131	1 954
2014	1 977	1 830	150	125	2 127	1 955
2015	2 050	1 908	259	221	2 305	2 129
2016	2 140	2 000	280	232	2 418	2 232

2011-2014 = mätdatum 1 november. 2015-2016 = mätdatum 31 oktober.

En person kan ha både en tillsvidare- och en visstidsanställning vilket innebär att totalsumman är lägre än båda delvärdena tillsammans.

Antalet månadsavlönade var 2016 sammanlagt 2 418 personer, vilket är 113 personer fler än 2015. 2 140 personer är tillsvidareanställda. Antalet tillsvidareanställda har ökat med 90 personer sedan mätningen 2015. Störst andel av kommunens månadsavlönade anställda har Sektor Utbildning med 52,5 %, vilket är en ökning från 52,3 % år 2015. Av kommunens månadsavlönade anställda arbetar 87,3 % (87,2 % år 2015) inom de två stora sektorerna; sektor utbildning och sektor socialtjänst.

Sysselsättningsgrad

Av kommunens månadsavlönade har 1 664 personer, vilket motsvarar 68,8 %, en heltidsanställning. Det är en ökning med 76 personer jämfört med år 2015,

men samtidigt en procentuell minskning med 0,1 %. Det beror på att det totala antalet anställda ökat i något större utsträckning än heltidsanställningarna. Bland kommunens månadsavlönade har 157 personer en sysselsättningsgrad under 70 %, vilket motsvarar 6,5 % av de månadsavlönade. Det är en minskning med 11 personer jämfört med 2015, då andelen av de månadsavlönade anställda var 7,3 %. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden i kommunen har minskat med 0,1 procentenhet från år 2015 till 92,3 % år 2016.

Ålder och pensionsavgångar

Medelåldern bland kommunens månadsavlönade låg oförändrat kvar på 44,8 år 2016 jämfört med föregående år. Flest månadsavlönade medarbetare, 1 136 personer, fanns i åldersspannet 30-49 år. Det motsvarar 47 % av det totala antalet månadsavlönade, en ökning med 0,4 % jämfört med föregående år. Endast 327 var 29 år eller yngre. Gruppen 29 år eller yngre har ökat i andel av det totala antalet månadsavlönade från 12,9 % år 2015 till 13,5 % år 2016. Gruppen 50 år eller äldre uppgick till 955 personer vilket motsvarar 39,5 %. En minskning med 0,9 procentenheter från år 2015.

Könsfördelning

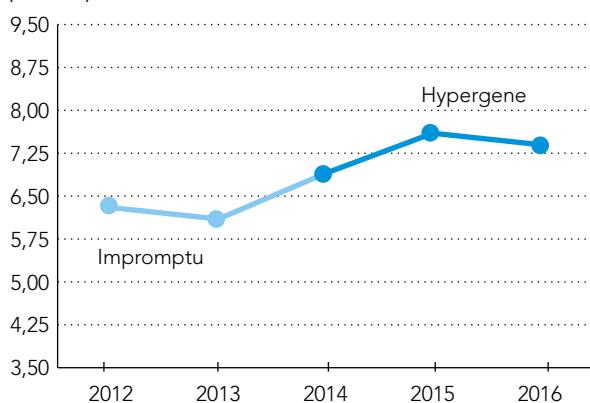
Av kommunens månadsavlönade var 1 982 kvinnor (1 913 kvinnor år 2015), vilket är 82,0 %. Detta är en procentuell minskning från år 2015 då 83,1 % var kvinnor. 431 medarbetare var män (391 män år 2015). Fördelningen av kvinnor och män varierar stort mellan olika sektorer, men i samtliga sektorer finns det fler kvinnor än män. Mest jämnfördelat är det i sektor samhällsbyggnad där 60,4 % av de månadsavlönade är kvinnor.

SJUKSTATISTIK

Enligt lagkrav ska sjukfrånvaron redovisas i procent av tillgänglig ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron ska även redovisas åldersindelad och könsuppdelad. Dessutom ska redovisningen göras för andelen långtidssjukfrånvaro i relation till total sjukfrånvaro. Långtidssjukfrånvarande är den som varit sjukskriven 60 dagar eller längre. Även timanställda räknas med i sjukstatistiken från och med år 2013. Under år 2015

investerade kommunen i ett nytt beslutsstödsystem, Hypergene. Det nya beslutsstödsystemet ger bättre möjligheter att säkerställa siffrorna än det tidigare systemet, Impromptu, som inte längre är i bruk. Sjukstatistiken som räknas fram med det tidigare systemet överensstämmer inte exakt med de siffror som tas fram med det nya. Statistiken redovisas därför ur båda systemen i diagram och tabeller nedan för att få en jämförbarhet. Hypergene har enbart historik inläst från år 2014 och redovisar därför inte statistik från tidigare år.

Sjukfrånvaro (Procent)

2014-2016 = mätdatum 31 oktober.

Impromptu

År	2012	2013
Kvinnor	7,0	6,7
Män	3,1	3,6
Totalt	6,3	6,1

Hypergene

År	2014	2015	2016
Kvinnor	7,4	8,2	8,5
Män	4,7	5,0	3,7
Totalt	6,9	7,6	7,4

Noterbart är att sjukfrånvaron som andel av ordinarie arbetstid under år 2016, ökar för kvinnor och minskar för män i förhållande till år 2015. Skillnaderna i sjukskrivningstal mellan kvinnor och män år 2016 är den största under den aktuella femåriga mätperioden.

Impromptu

År	2012	2013
-29	4,1	5,2
30-49	5,8	5,4
50-	7,0	7,1
Totalt	6,3	6,1

Hypergene

År	2014	2015	2016
-29	6,2	6,2	6,0
30-49	6,4	6,9	6,8
50-	7,7	9,0	8,6
Totalt	6,9	7,6	7,4

Relaterat till åldersgrupp var sjukfrånvaron högst, 8,6 %, inom åldersgruppen 50 år och äldre. Det är även inom detta intervall där sjukfrånvaron minskat mest jämfört med år 2015 (0,4 procentenheter). I det intervall där de flesta anställda befinner sig, 30-49 år, har sjukfrånvaron minskat med 0,1 procentenheter sedan år 2015 (siffror ur Hypergene).

Långtidssjukfrånvaro

Av den totala sjukfrånvaron år 2016 var 41,4 % frånvaro 60 dagar eller längre och betraktas då som långtidssjukfrånvaro. Detta är en sänkning med 6,4 procentenheter jämfört med år 2015 (47,8 % år 2015). I procent av tillgänglig ordinarie arbetstid stod långtidssjukfrånvaron för 3,1 % år 2016, vilket är en sänkning med 0,7 procentenheter jämfört med 2015 (3,8 % år 2015).

Systemstöd

Beslutsstödsystemet Hypergene ger varje chef lättillgänglig personalinformation och statistik. Chefer kan med systemet på ett enkelt sätt följa personalstatistik samt personalkostnader ner på medarbetarnivå. Personalkostnader har chefer inte haft möjlighet att följa på den detaljeringsnivån tidigare. Systemet levererar sjukstatistik över chefers ansvar och ger jämförande siffror över kommunens sjuktal. Chefer kan med systemet enkelt följa sina enheters personalomsättning och få pensionsprognoser. Syftet med systemet är bland annat att göra det enkelt för chefer att få tillgång till personalstatistik så att de kan fokusera på analys av personalsiffror istället för framtagandet av dem.

Under 2016 påbörjades införandet av bemannings-systemet Timecare. Systemet ger strategiskt och praktiskt stöd vid förändringar av organisationens bemanning och dess delprocesser. Systemet hjälper att ta kontroll över och aktivt styra förändringsarbetet. Timecare kan även användas vid mätning av faktisk arbetstid och analys av hur personalresurserna används. Timecare skapar förutsättningar för en effektivare bemanning med rätt kompetens på rätt plats, jämnare arbetsbelastning och lägre personalkostnader.

Under 2014 infördes rehabiliteringssystemet Adato. Arbetet med Adato har fortgått under 2016 och all rehabiliteringsdokumentation görs idag i systemet och chefer använder det aktivt i sitt rehabiliteringsarbete. Systemet ger varje chef full överblick över sin enhets sjukfrånvaro och stöttar dem i processen. Systemet skickar mail till ansvarig chef så fort en person varit sjuk vid mer än fem tillfällen eller mer än 28 dagar under ett år och då ska rehabiliteringen starta. I och med att chefer fick ett kvalificerat systemstöd till sin hjälp med rehabiliteringsarbetet lades ytterligare fokus på sjuktalet under år 2016.

HÄLSOFRÄMJANDE ARBETSMILJÖARBETE

Kommunen har ett långsiktigt, strategiskt och processinriktat hälsofrämjande arbete för samtliga kommunanställda. Syftet är att arbeta utifrån respektive grupps behov, intresse och förutsättningar. Arbetet bedrivs med ett hälsofrämjande förhållningssätt, vilket innebär att fokus ligger på att stärka och synliggöra det som fungerar och därefter vidareutveckla ytterligare områden.

En satsning inom området är erbjudande till alla anställda gällande friskvårdskuponger till ett värde av 500 kr/person att användas utanför arbetstid under hela året. Under år 2016 har 48 % av de anställda nyttjat friskvårdskuponger (64,8 % år 2015). Denna minskning skulle kunna förklaras av att rutinen för tilldelningen av friskvårdskupongerna förändrades i början av 2016 och att den nya rutinen inte ännu hunnit sätta sig fullt ut.

Under 2016 har också hälsopedagoginsatser använts vid riktade insatser i olika verksamheter. Utgångspunkten har antingen varit medarbetarenkätens resultat, vidareutveckling av redan väl fungerande grupper eller ibland grupper som har "kört i diket" och behöver komma på banan igen. Vid årsskiftet 2016/2017 fanns cirka 150 hälsoinspiratörer i kommunen. En grupp med chefer har också startats upp under 2016 för att i samarbete utveckla innehållet i det hälsofrämjande ledarskapet i kommunen.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Rekrytering

Kommunen använder sig i huvudsak av rekryteringsverktyget Offentliga Jobb. Under 2016 publicerades 351 annonser jämfört med 2015, då 363 annonser publicerades. År 2016 gällde 274 annonser tillsvidare-tjänster (266 år 2015) och 77 annonser tidsbegränsade tjänster (97 år 2015). Under år 2016 inkom 4 851 ansökningar, vilket är en minskning med 704 ansökningar jämfört med föregående år. Vid rekrytering av chefstjänster används ofta personprofilanalyser som ett komplement till intervjuer. Analysen ger en bild av en kandidats förväntade beteende i en arbetssituation samt en beskrivning av personens styrkor. Under 2016 har även sociala medier så som LinkedIn och Facebook använts som rekryteringsplattform.

Employer Branding

Kommunen har deltagit i GR:s (Göteborgsregionens kommunalförbund) Employer Brandingprojekt som syftar till att marknadsföra kommunerna inom GR och göra kommunen till en attraktiv arbetsgivare för de akademiska yrken som finns i kommunen. Stenungsund har fått i uppdrag att arbeta inriktat mot yrkeskategorin förskolelärare. Två yrkesambassadörer bland förskolelärarna har utsetts och arbetar i ett samarbete med personalfunktionen med att marknadsföra Stenungsund som arbetsgivare att väcka intresse för att arbeta i kommunen. Kommunen har arbetat med att söka upp studenter och informera om kommunen som arbetsplats.

LÖNEÖVERSYN

Enligt centrala löneavtal ska ny lön gälla från och med 1 april (1 maj gällande Kommunal). 2016 års löneöversyn motsvarade löneökningar med totalt sett 3,3 %. De centrala löneavtalen talar om dialogmodellen som huvudregel för lönesättning. Dialogmodellen innebär att chefen, i sitt lönesamtal, lämnar förslag på ny lön till medarbetaren. I Stenungsunds kommun är alla fackliga organisationer förutom Kommunal med i dialogmodellen. Kommunal väljer att fortsätta i den traditionella förhandlingsmodellen.

Stort fokus har lagts på arbete med löneöversynen i respektive ledningsgrupp. För att framgångsrikt arbeta med lönebildning har Stenungsunds kommun valt ett arbetssätt som innebär att chefer samordnar sig i löneprocessen. Detta innebär att chefer tillsammans kommunicerar, diskuterar och motiverar hur prestation, resultat och måluppfyllelse påverkar medarbetarens lön. Syftet med samordningsgrupper är att få samsyn kring värdering av prestation, lära av andra chefer vilka krav som ställs och hur resultat bedöms.

PERSONALKOSTNADER

Redovisningen avser kostnader för personal oavsett anställningsform samt kostnader för arvoden till förtroendevalda.

Löner och arvoden

Kostnader för löner och arvoden inklusive personalomkostnader uppgick till 1 145 Mkr att jämföra med 958 Mkr 2015. Detta motsvarar en kostnadsökning med 187 Mkr.

Mkr	2012	2013	2014	2015	2016
Arvoden	4,6	4,5	5,2	4,6	3,7
Löner	621,8	656,8	683,0	734,5	892,7
Personalomkostnader	186,1	196,7	201,9	218,6	248,8
Summa	812,5	858,0	890,1	957,7	1 145,2
Övriga personalkostnader	77,5	74,0	58,3	64,4	66,4
Personalkostnader totalt	890,0	932,0	948,4	1 022,1	1 211,6

Under år 2016 uppgick kostnaden för arvoden till cirka 3,7 Mkr, en minskning med 0,9 Mkr jämfört med år 2015.

Kostnad för semester- och övertidsskuld

Semester- och övertidsskuld består av ej uttagen semester samt ej uttagen ersättning för arbetad övertid. Av den totala skulden på 68,3 Mkr utgjorde 64,9 Mkr ej uttagen semester och 3,4 Mkr okompenserad övertid.

Kostnad för pensioner

Kommunens totala pensionsskuld uppgick till 557 Mkr år 2016, en minskning med knappt 24 Mkr sedan år 2015. Genom centrala löneavtal har kommunens anställda rätt till tjänstepension grundad på anställning hos arbetsgivaren. Förtroendevalda erhåller pension enligt kommunens reglemente om pensioner till förtroendevalda. Rätten till pension för förtroendevalda förutsätter att arbetsinsatsen är fastställd till minst 40 % av heltid och omfattar minst en mandatperiod. Pensionen samordnas med eventuell inkomst av tjänst.

Räkenskaper

Redovisningsprinciper

Tillämpade uppställningar och redovisningsprinciper överensstämmer i huvudsak med Kommunal Redovisningslag (KRL). Kommunen följer de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning.

Intäkterna redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöra kommunen och de kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Under 2016 har principen för vad som betraktas som osäker fordran ändrats från kundfordringar äldre än ett år till kundfordringar äldre än tre månader. Ändringen är en anpassning till övriga kommuner inom Soltak. Effekten på resultatet blev en engångskostnad på 3,4 Mkr.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärdet där inget annat anges.

Undantag till ovanstående principer och rekommendationer är:

Redovisning av pensionsförmåner som intjänats före 1998. Se nedan under Pensionsskuld.

Rekommendation RKR 11.4 angående materiella anläggningstillgångar. Stenungsunds kommun har ännu inte börjat tillämpa komponentavskrivning.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 % inflytande. Inga förändringar har skett under året i kommunkoncernens sammansättning. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår under "Ekonomisk analys koncernen".

Koncernens tillgångar placerade i koncernkonto redovisas som likvida medel i kommunen. De kommunala bolagens andel redovisas som kortfristig skuld i kommunen och som kortfristig fordran i respektive bolag.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

Jämförelsestörande poster särredovisas i not. Händelser som anses viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder betraktas som jämförelsestörande.

INTÄKTER

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2.

KOSTNADER

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar. Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen: 3, 5, 10, 20, 33, 50 år. Ingen omprövning av avskrivningstider har gjorts under året.

LEASING

Som finansiell leasing redovisas leasingavtal med en avtalstid överstigande tre år och som uppgår till betydande värde. De redovisas i balansräkningen som materiell anläggningstillgång och långfristig skuld.

Övriga leasingavtal inom kommunen redovisas som operationella leasingavtal, då avtalstiden för fordonleasing aldrig överstiger tre år och de övriga leasingavtalens värde bedöms som ringa i förhållande till balansomslutningen. Hela kostnaden redovisas som rörelsekostnad.

Samtliga avtal avseende hyra av fastigheter klassificeras som operationella då de ekonomiska riskerna och fördelarna med ägandet i allt väsentligt inte övergår till kommunen.

EXPLOATERING

Exploateringsmark klassificeras som omsättningstillgång om avsikten är att sälja marken. Kostnaden för marken och övriga kostnader som är nödvändiga för att marken ska kunna säljas ingår i anskaffningsvärdet och redovisas som omsättningstillgång. Handpenningar och köpeskillingar redovisas som förutbetalad intäkt fram till dess att resultatföring sker.

Försäljning av tomter redovisas som driftsintäkt och ej sålda tomter redovisas som omsättningstillgång.

Mark inom ett exploateringsområde som utgör allmän plats, till exempel huvudgator, parker mm, där kommunen ska vara slutlig ägare, redovisas som anläggningstillgång. Gatukostnadsersättningar redovisas från och med 2013 i enlighet med rekommendation RKR 18.1.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upp-tagits till anskaffningsvärdet minskat med plan-enliga avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Lånekostnader inräknas inte i anläggningstillgångens anskaffningsvärde. De redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet för den period de hänför sig till.

Investeringar som aktiveras som anläggningstillgång har som princip haft ett anskaffningsvärde över 25 000 kr samt en ekonomisk livslängd överstigande tre år.

PENSIONSSKULD

Enligt KRL 5 kap 4§ ska pensionsförpliktelser som tjänats in före år 1998 inte tas upp som skuld eller avsättning. I bokslutet 2011 lyftes hela skulden in i balansräkningen och från och med 2012 redovisas kommunens pensionsåtagande enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. Motiven för fullfondering är att det ger en mer rättvisande bild av kommunens finansiella ställning och att de grundläggande principerna om öppen och tydlig redovisning följs på ett bättre sätt.

Avsättningens storlek baseras på KPA:s pensionsberäkning och följer RIPS07.

Kommunen betalar ut hela den så kallade individuella delen till de anställda. Den individuella delen redovisas som en kortfristig skuld i bokslutet och betalas ut under efterföljande år.

Avsättning av ålderspension och efterlevandepension för förtroendevalda har beräknats tom 31/12 2016. Avsättningen och ansvarsförbindelsen avseende förtroendevalda finns med i balansräkningen.

Resultaträkning

Mkr	Koncernen			Kommunen		
	2015	2016	Not	2015	2016	Not
Verksamhetens intäkter	515,8	615,3	1	350,1	444,3	1
Verksamhetens kostnader	-1 624,8	-1 797,0	2	-1 544,6	-1 717,3	2
Jämförelsestörande poster	9,3	-	3	9,3	95,0	3
Avskrivningar	12,5	-116,0	4	-69,2	-74,4	4
Verksamhetens nettokostnader	-1 087,2	-1 297,7		-1 254,4	-1 252,4	
Skatteintäkter	1 191,2	1 257,8		1 191,2	1 257,8	5
Generella statsbidrag och utjämning	120,4	148,7		120,4	148,7	6
Finansiella intäkter	-	0,2		5,0	3,5	7
Finansiella kostnader	-30,5	-29,5		-18,9	-19,6	8
Resultat före skatt och extraordinära poster	193,9	79,5		43,3	138,0	
Uppskjuten skatt	-33,4	-8,1		-	-	
Årets resultat	160,5	71,4		43,3	138,0	

Kassaflödesanalys

Mkr	Koncernen			Kommunen		
	2015	2016	Not	2015	2016	Not
LÖPANDE VERKSAMHET						
Årets resultat	160,5	71,4		43,3	138,0	
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar	0,8	-		-0,3	-0,4	
Justering för ej likviditetspåverkande poster	-8,1	87,9		46,4	47,0	9
Förändring omsättningstillgångar	-19,4	-66,7		-18,4	-65,2	
Förändring kortfristiga skulder	-47,5	65,4		-0,5	42,8	
Verksamhetsnetto	86,3	158,0		70,5	162,2	
INVESTERINGAR						
Förvärv av materiella tillgångar	-265,0	-154,2		-222,1	-150,4	
Försäljning av materiella tillgångar	0,9	-		-	-	
Investeringsbidrag	4,8	5,6		4,8	5,6	
Förvärv av finansiella tillgångar	-13,0	-		-13,0	-	
Försäljning av finansiella tillgångar	-	-		-	-	
Investeringsnetto	-272,3	-148,6		-230,3	-144,8	
FINANSIERING						
Långfristig upplåning	243,5	36,5		210,0	20,0	
Övrig minskning av långfristiga skulder	-2,3	-		-1,5	-	
Minskning av långfristiga fordringar	-	-		6,0	8,0	
Finansnetto	241,2	36,5		214,5	28,0	
Förändring av likvida medel	55,2	45,9		54,7	45,4	
Likvida medel vid årets början	4,7	59,9		1,8	56,5	
Likvida medel vid årets slut	59,9	105,8		56,5	101,9	

Balansräkning

Mkr	Koncernen			Kommunen		
	2015	2016	Not	2015	2016	Not
TILLGÅNGAR						
Materiella anläggningstillgångar	2 253,2	2 291,5		1 192,1	1 268,2	10
- Mark, byggnader, tekniska anläggningar	2 009,8	2 063,0		1 085,3	1 157,1	
- Maskiner och inventarier	243,4	228,5		106,8	111,0	
Finansiella anläggningstillgångar	24,6	24,6		149,9	141,9	11
Summa anläggningstillgångar	2 277,8	2 316,1		1 342,0	1 410,1	
Förråd och lager	0,5	0,5		0,1	0,1	
Kortfristiga fordringar	113,2	174,2		109,8	169,3	12
Kassa och bank	59,9	105,8	5	56,5	101,9	13
Tomtmark för försäljning	51,2	56,9		51,2	56,9	
Summa omsättningstillgångar	224,8	337,4		217,6	328,2	
SUMMA TILLGÅNGAR	2 502,6	2 653,5		1 559,6	1 738,3	
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital						
Eget kapital vid årets början	249,1	409,6		-66,4	-23,1	
Årets resultat	160,5	71,4	6	43,3	138,0	
Summa eget kapital	409,6	481,0	7	-23,1	114,9	14
Avsättningar						
Pensioner inklusive särskild löneskatt	580,6	556,8		580,5	556,8	15
Övriga avsättningar	41,3	42,7		2,8	4,5	16
Summa avsättningar	621,9	599,5		583,3	561,3	
Skulder						
Långfristiga skulder	1 092,4	1 128,9	8	680,4	700,3	17
Kortfristiga skulder	378,7	444,1		319,0	361,8	18
Summa skulder	1 471,1	1 573,0		999,4	1 062,1	
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	2 502,6	2 653,5		1 559,6	1 738,3	
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER						
Ansvarsförbindelser	0,2	0,3	9	-	-	
Borgensåtaganden	113,3	116,4		544,8	607,7	19
Operationella hyres- och leasingavtal	78,1	83,4		135,4	123,8	20
Fastighetsinteckningar	41,1	41,1		-	-	

Noter kommunen

	2015	2016
Not 1		
Verksamhetens intäkter		
Taxor och avgifter	112,5	127,2
Hyror och arrenden	30,4	35,1
Bidrag	119,0	183,1
Exploateringsintäkter	-	1,9
Övriga intäkter	88,2	97,0
Summa	350,1	444,3
Not 2		
Verksamhetens kostnader		
Löner och sociala avgifter	-958,4	-1 076,6
Pensionskostnader	-48,7	-51,5
Bidrag	-42,0	-42,5
Externhyror	-44,7	-48,9
Köpta tjänster	-324,3	-363,5
Material samt övriga kostnader	-126,5	-134,3
Summa	-1 544,6	-1 717,3
Not 3		
Jämförelsestörande poster		
Återbetalning aktieägartillskott	-	95,0
Återbetalning AFA	9,3	-
Summa	9,3	95,0
Not 4		
Avskrivningar		
Avskrivning byggnader och anläggningar	-47,1	-54,1
Avskrivning maskiner och inventarier	-19,8	-20,0
Nedskrivningar	-2,3	-0,3
Summa	-69,2	-74,4
Not 5		
Skatteintäkter		
Preliminär skatteintäkt	1 192,0	1 261,9
Preliminär slutavräkning		
innevarande år	1,1	-5,2
Slutavräkningsdifferens föregående år	-1,9	1,1
Summa	1 191,2	1 257,8
Not 6		
Generella statsbidrag		
Inkomstutjämning, bidrag	77,4	77,1
Strukturbidrag	2,6	-
Kostnadsutjämningsbidrag/ -avgift	-3,2	1,5
Regleringsbidrag/ -avgift	-0,9	-0,9
Generella bidrag	3,5	23,3
Kommunal fastighetsavgift	44,8	46,3
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	-3,8	1,4
Summa	120,4	148,7
Not 7		
Finansiella intäkter		
Utdelning på aktier och andelar	1,0	0,6
Ränteintäkter	2,9	1,8
Övriga finansiella intäkter	1,1	1,1
Summa	5,0	3,5

	2015	2016
Not 8		
Finansiella kostnader		
Räntekostnader	-11,3	-9,2
Ränta på pensionsavsättning	-6,0	-5,9
Övriga finansiella kostnader	-1,6	-4,5
Summa	-18,9	-19,6
Not 9		
Ej likvidpåverkande poster		
Av- och nedskrivningar	69,2	74,4
Avsatt till pensioner	-17,2	-23,7
Periodisering investeringsbidrag	-5,6	-5,8
Avsättning deponi	-	2,1
Summa	46,4	47,0
Not 10		
Materiella anläggningstillgångar		
Mark och byggnader		
Anskaffningsvärde	1 766,5	1 791,7
Akkumulerade avskrivningar	-681,2	-735,3
Pågående ny- och ombyggnader	-	100,7
Summa bokfört värde	1 085,3	1 157,1
<i>Avskrivningstider</i>	<i>20-50 år</i>	<i>20-50 år</i>
Maskiner och inventarier		
Anskaffningsvärde	313,1	322,5
Akkumulerade avskrivningar	-206,3	-226,0
Pågående ny- och ombyggnader	-	14,6
Summa bokfört värde	106,8	111,1
<i>Avskrivningstider</i>	<i>3-10 år</i>	<i>3-10 år</i>
Mark och byggnader		
Redovisat värde vid årets början	954,8	1 085,3
Årets investeringar	180,2	125,9
Årets avskrivningar	-47,4	-54,1
Nedskrivningar/utrangeringar	-2,3	-
Redovisat värde mark och byggnader	1 085,3	1 157,1
Maskiner och inventarier		
Redovisat värde vid årets början	84,4	106,8
Årets investeringar	41,9	24,6
Årets avskrivningar	-19,4	-20,0
Nedskrivningar/utrangeringar	-0,1	-0,3
Redovisat värde maskiner och inventarier	106,8	111,1
Summa materiella anläggningstillgångar	1 192,1	1 268,2

Som inventarier av mindre värde räknas en anskaffningskostnad som understiger 25 tkr och ska därmed inte aktiveras.

	2015	2016
Not 11		
Finansiella anläggningstillgångar		
Aktier och andelar		
Stenungsundshem AB	35,7	35,7
Std's Energi och Miljö AB	0,2	0,2
Kommuninvest	17,5	17,5
Renova AB	2,9	2,9
Fjärrvärmestiftelsen, grundfondskapital	0,4	0,4
Summa aktier o andelar	56,7	56,7
Långfristiga fordringar inom koncernen	90,0	82,0
Bostadsrätter	0,9	0,9
Övriga långfristiga fordringar	2,3	2,3
Summa	149,9	141,9
Not 12		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	12,4	29,6
Statsbidragsfordringar	24,5	27,4
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	45,9	93,3
Övriga kortfristiga fordringar	27,0	19,0
Summa	109,8	169,3
Not 13		
Kassa o bank		
Bankkonton	0,3	2,0
Koncernkonto	56,2	99,9
Summa	56,5	101,9
Not 14		
Eget kapital		
Ingående eget kapital	-66,4	-23,1
Årets resultat	43,3	138,0
Summa	-23,1	114,9

	2015	2016
Not 17a		
Marknadsvärden ränteswappar		
Kommunen använder endast ränteswappar som finansiellt instrument för att säkra ränterisk. Nedan görs en beskrivning av vilka säkringsrelationer avseende swappar som fanns utestående på balansdagen. Kommunen har inte förtidsinlöst eller förlängt några swapkontrakt under perioden. Kommunens lån är upptagna i Kommuninvest och Nordea.		
Förfall till räntejustering enligt följande, tkr:		
2017	–	90 000
2018–2021	170 000	110 000
2022 eller senare	80 000	50 000
Summa	250 000	250 000
Derivat		
Nominellt värde swapkontrakt, tkr	250 000	250 000
Marknadsvärde 2016-12-31	226 481	228 569
Undervärde	–23 519	–21 431
Genomsnittsränta inklusive derivat	1,97 %	1,57 %
Genomsnittsränta exklusive derivat	0,51 %	0,30 %
Räntebindning inklusive derivat	3,2 år	1,9 år
Räntebindning exklusive derivat	0,04 år	1,45 år
Motparter swapkontrakt		
Nordea	130 000	130 000
SEB	70 000	70 000
Swedbank	50 000	50 000
Summa	250 000	250 000
Räntekostnader		
Räntekostnader totalt	10 923	9 369
- därav derivat	7 699	7 533
Säkringsinstrumentens påverkan		
Räntesäkringen utgår från finanspolicyns risknivåer. Räntederivatet har möjliggjort att nivåer avseende räntebindning enligt finanspolicy har kunnat uppfyllas.		
Not 18		
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	57,8	74,3
Semesterlöneskuld	53,8	68,3
Personalens skatter och avgifter	16,6	18,5
Löneskatt	10,0	12,0
Upplupna kostnader, förutbetalda intäkter	127,8	117,4
Övrigt	53,0	71,3
Summa	319,0	361,8

	2015	2016
Not 19		
Borgensåtaganden		
Stenungsundshem AB	431,5	491,3
Renova AB, pensionsförpliktelser	1,0	0,9
Soltak AB	1,4	6,3
Småhus-statliga bostadslån	0,1	0,1
Bostadsrättsföreningar	93,5	92,6
Övriga föreningar	17,3	16,5
Summa	544,8	607,7
Not 20		
Operationella hyres- och leasingavtal		
Framtida hyresavgifter fastigheter		
- som förfaller inom ett år	32,9	36,4
- som förfaller inom två till fem år	65,6	60,9
- som förfaller senare än fem år	28,2	21,9
Summa hyresavgifter fastigheter	126,7	119,3
Framtida leasing/hyresavgifter övrigt		
- som förfaller inom ett år	4,0	2,2
- som förfaller inom två till fem år	4,7	2,3
- som förfaller senare än fem år	-	-
Summa övriga leasing/hyresavgifter	8,7	4,5
Summa	135,4	123,8

Övriga upplysningar

Stenungsunds kommun har i maj 2007 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2016-12-31 varit medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening ha ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid uppskattning av den finansiella effekten av Stenungsunds kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2016-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 346 091 Mkr och totala tillgångar till 338 153 Mkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 173 Mkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 146 Mkr.

Noter koncernen

	2015	2016
Not 1		
Verksamhetens intäkter		
Avgifter och hyror	307,4	329,1
Bidrag	119,1	183,1
Tomtförsäljning	0,0	1,9
Övriga intäkter	89,3	101,2
Summa	515,8	615,3
Not 2		
Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	983,4	1104,1
Pensionskostnader	50,1	53,2
Bidrag	42,0	42,5
Externhyror	23,0	26,9
Köpta tjänster	365,2	407,2
Material samt övriga kostnader	161,1	163,1
Summa	1 624,8	1 797,0
Not 3		
Jämförelsestörande poster		
Återbetalning AFA	9,3	-
Summa	9,3	0,0
Not 4		
Avskrivningar		
Avskrivningar	-103,6	-115,6
Reversering av tidigare års avskrivning	118,4	-
Nedskrivningar	-2,3	-0,4
Summa	12,5	-116,0
Not 5		
Likvida medel		
Koncernkonto	56,2	99,9
Bank	3,7	5,9
Summa	59,9	105,8

	2015	2016
Not 6		
Årets resultat		
Affärsdrivande verksamheter	-2,1	-0,5
Skattefinansierade verksamheter	44,4	43,0
Koncernbolag	118,2	28,9
Summa	160,5	71,4
Not 7		
Eget kapital		
Ingående eget kapital	249,1	409,6
Årets resultat	160,5	71,4
Summa eget kapital	409,6	481,0
Not 8		
Långfristiga skulder		
Skulder till banker, kreditinstitut mfl	1 060,3	1 137,1
-varav under kortfristiga skulder	58,3	98,5
Övriga långfristiga skulder	90,4	90,3
Summa	1 092,4	1 128,9
Not 9		
Ansvarsförbindelse		
Stenungsundshem AB, FASTIGO	0,2	0,3
Summa	0,2	0,3

Verksamhetsberättelser

Sektor utbildning

Sektor utbildning har under 2016 förändrat organisationen och består nu av fem verksamheter; Förskola, Grundskola, Gymnasium, Kompetens och Utveckling samt Kultur och Fritid. Kompetens och Utveckling omfattar vuxenutbildningen, arbetsmarknadsenheten och integrationsenheten. Under 2016 skapades en gemensam stab inom sektorn bestående av tre delar; Utveckling, Administration och Stöd (enheten för flerspråkighet och barn- och elevhälsa). Staben bistår verksamheterna med spetskompetens och stöd.

EKONOMISKT RESULTAT

Årets resultat för sektor utbildning är positivt och uppgår till 6 710 tkr, vilket motsvarar 0,9 % av sektorns nettobudget. Nettokostnaden har ökat med 4,4 % jämfört med 2015. Redovisade intäkter för sektor utbildning har ökat med drygt 35 % jämfört med 2015. Ökningen beror till största del på ersättningar som eftersökts från Migrationsverket avseende boende för ensamkommande flyktingbarn samt asylsökandes grundskola och gymnasieskola. Ökningen beror också, men i mindre utsträckning, på att fler statsbidrag söks och beviljats från Skolverket. Även kostnaderna har stigit till följd av ökningen av nyanlända.

På sektorsövergripande nivå redovisas ett överskott med 2 414 tkr. Överskottet beror på att eftersökta bidrag avseende asylsökandes grundskola redovisas här. I nettoresultatet finns också ett underskott på måltider för förskola och grundskola samt skolskjutsar för grundskolan.

Förskoleverksamheten redovisar ett överskott om 3 256 tkr. De kommunala förskolorna redovisar ett överskott medan kostnaderna för ersättning till enskilda verksamheter och kostnaderna för köpta platser överstiger budget. Bristen på legitimerade förskollärare och svårigheter med att rekrytera vikarier har bidragit till överskottet i den kommunala verksamheten.

Grundskolan har vid årets slut ett budgetunderskott om 4 974 tkr. Underskottet beror dels på att kostnader för köp av skolplatser från enskilda skolor och från andra kommuner överskrider budget och dels på att de kommunala grundskolorna, sammantaget,

redovisar ett underskott. Underskottet i de kommunala grundskolorna beror bland annat på att kostnaderna för nyrekryterade lärare överstiger kostnaderna för de lärare som har ersatts.

Gymnasieverksamheten redovisar ett överskott om 4 026 tkr. Inom ramen för det resultatet redovisar den kommunala gymnasieverksamheten ett underskott medan nettot av köpta och sålda platser ger ett överskott. Den ersättning som eftersöks från Migrationsverket avseende asylsökandes gymnasieskola överstiger förväntad nivå.

Grundskola och gymnasieskola redovisar ett positivt resultat om 1 822 tkr. En del av överskottet kan förklaras med att gymnasieskolan har sålt fler platser och köpt färre platser än vad som budgeterats.

Stöd och utveckling redovisar ett budgetunderskott om 1 663 tkr vilket beror på att kostnaderna för tilläggsbeloppen och för Nyborg överstiger budgeterad nivå. Barn- och elevhälsan redovisar ett positivt resultat vilket delvis kompenserar underskottet.

Resultattabell

tkr	2014	2015	2016
Intäkter	153 411	184 505	250 008
Kostnader	-768 329	-866 163	-961 696
- varav Personalkostnader	-445 711	-504 604	-575 281
- varav Lokalkostnader	-93 502	-115 699	-123 100
Netto	-614 918	-681 658	-711 688
Budgetram	612 077	677 347	718 398
Avvikelse	-2 841	-4 311	6 710
Nettokostnadsutveckling	10 %	11 %	4 %

Fördelning nettokostnad	Budget	Utfall	Avvikelse
Sektorsövergripande	-39 455	-37 041	2 414
Förskola	-150 270	-147 014	3 256
Grundskola	-268 372	-273 346	-4 974
Stöd och utveckling	-69 748	-71 411	-1 663
Gymnasieskola	-102 037	-98 011	4 026
Grund- och gymnasieskola	-22 142	-20 320	1 822
Kompetens och utveckling	-28 416	-26 879	1 537
Kultur och fritid	-37 958	-37 666	292
Summa sektor utbildning	-718 398	-711 688	6 710

ÅRETS HÄNDELSE

Sektor Utbildning har under året satsat på ett samordnat kvalitetsarbete med syfte att nå än bättre resultat. Genom att samordna uppföljningen av bland annat kunskapsresultaten säkerställs även framtida resultat.

En struktur har arbetats fram för det systematiska arbetsmiljöarbetet efter nya föreskrifter om den psykosociala arbetsmiljön. Sektorn har fortsatt verka för samsyn och likvärdighet, med fokus på att vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna trivs på jobbet.

Verksamheten Stöd och Utveckling har delats upp där Nyborg skola och behandling har lokaliserats under Grundskola och stödenheterna har organiserats i en stab under sektorchefen.

Sommarskola genomfördes under sex sommarveckor för elever som riskerade att inte nå kunskapsmålen, däribland många nyanlända. Utöver sommarskola omfattade satsningen även fritidsaktiviteter och var ett samarbete mellan Grundskola, Gymnasium och Kultur och Fritid.

Förskola

Under året invigdes Kyrkenorums förskola och Krysets förskola bytte namn till Ekenäs förskola. Två viktiga utvecklingsprojekt har påbörjats under året; *Övningsförskoleprojektet* där kommunen samverkar med högskolor för att utbilda handledare samt *Förste förskollärare* som kommer att arbeta med förskoleutveckling på en övergripande nivå.

Verksamheten har under året haft svårt att rekrytera ny personal, såväl förskollärare som timvikarier, vilket bidragit till att ordinarie personal axlat ett än större ansvar.

Grundskola

Under året har fortbildningsinsatser varit fortsatt prioriterade. *Läsljuset* har gått in på sitt andra av totalt tre läsår och *Matematiklyftet* har fullbordats av samtliga grundskolor. Fritidshemmen har arbetat med att utveckla rastaktiviteter och uppdraget efter den reviderade läroplanen. Stenungsunds kommun deltar i *Lågstadiesatsningen* som går ut på att öka lärartätheten och ge lärarna mer tid för varje elev.

Nyckeltal

Förskola / Grundskola	2014	2015	2016
Antal barn			
Kommunala förskolor	1 158	1 143	1 142
Pedagogisk omsorg	58	37	31
Fristående förskolor	241	248	250
Fristående Pedg omsorg	13	15	9
Vårdnadsbidrag	23	23	16
Interkommunala förskoleplatser	14	9	10
Summa	1 507	1 474	1 458
Antal elever			
Förskoleklass	330	321	343
Årskurs 1–3	1 031	1 005	992
Årskurs 4–6	906	976	1 027
Årskurs 7–9	822	843	915
Grundskola	30	26	25
Montessoriskolan	149	154	162
Interkommunala grundskoleplatser	76	77	63
Summa	3 344	3 400	3 527
Antal barn			
Skolbarnsomsorg	1 414	1 399	1 471

Förskola / Grundskola	2013	2014	2015
Skolverkets nyckeltal (avser läsåret 2015/16)			
Inskrivna barn per årsarbetare			
Förskola	5,4	5,6	5,2
Fritidshem	23,8	22,2	23,3
Familjedaghem	5,2	4,7	4,1
Antal elever per lärare			
Förskoleklass	15,0	18,3	18,4
Antal elever per lärare			
Grundskolan	12,3	12,7	11,9
Grundskolan	3,4	3,0	3,3

Gymnasiet

Under året har gymnasiet fastställt sin organisatoriska indelning utifrån en åtgärdsplan som blev en konsekvens efter Skolinspektionens tillsyn 2014. Varje enhet har numera en organisation för elever i behov av särskilt stöd där rektor leder arbetet i enhetens elevhälsoteam.

Inom det systematiska kvalitetsarbetet har samtliga enheter fortsatt arbetet med strukturer kring elevhälsa, trygghet och studiero, elevinflytande, pedagogiskt ledarskap, bedömning och betygssättning.

Gymnasieverksamhet	2014	2015	2016
Fördelning köpta platser, december			
- kommunala gymnasieskolor inom GR	198	188	170
- andra kommunala/ldt gymnasieskolor	60	55	48
- fristående gymnasieskolor	117	118	121
Totalt	375	361	339

Gymnasieverksamhet	2014	2015	2016
Kommunfördelning %, Nösnäsgymnasiet, december			
Stenungsund	54 %	50 %	50 %
Tjörn	26 %	27 %	25 %
Orust	11 %	11 %	11 %
Övriga	8 %	10 %	14 %
Totalt antal elever	1 054	1 143	1 224

Kompetens och utveckling

Vuxenutbildningen har under året genomfört ett stort antal yrkesutbildningar. Därutöver har flera framgångsrika utbildningar med språkstöd startats. Utbildning med språkstöd är en gymnasial yrkesutbildning i kombination med utbildning i svenska och vänder sig således uteslutande till nyanlända vuxna med syfte att minska tiden till självförsörjning.

Arbetsmarknadsenheten har omorganiserats efter politiskt beslut och är numera uppdragsstyrd. Förändringen av enhetens syfte har inneburit att antalet medarbetare med subventionerad anställning har minskat från 59 personer till 23 personer. Ett uppdrag har varit att delta i plug-in 2.0, som syftar till att minska studieavbrotten i samverkan med skolan och individ- och familjeomsorgen.

Integrationsenhetens boenden för ensamkommande barn utan legal vårdnadshavare i Sverige flyttades organisatoriskt till Sektor Socialtjänst i november. Kommunens flyktingmottagande för 2016 motsvarade i princip en dubblering jämfört med tidigare år.

Kompetens och utveckling	2014	2015	2016
Vuxenutbildningen			
Antal poäng/timmar i kommunal vuxenutbildning	285 000	245 000	250 000
Antal personer, SFI	207	241	316
Antal högskoleprogram	1	1	2
Antal elever i annan kommun	97	174	119
Antal elever inom särsvux	23	30	29
Antal elever på Yrkeshögskolan	25	26	25
Integrationsavdelningen			
Mottagna flyktingar	44	49	121
Ensamkommande i boenden		70	60
Arbetsmarknadsenheten			
Feriearbeten	247	286	200

Kultur och Fritid

Utvecklingsarbetet av Kulturhuset Fregatten har fortsatt under året. Målet har varit att öka antalet besökare genom att erbjuda en mer välkomnande miljö och skapa förutsättningar för aktiviteter som vänder sig till fler målgrupper. Verksamheterna inom Kultur och Fritid är en viktig del i kommunens integrationsarbete, exempelvis språkcaféer på biblioteket som haft över 700 deltagare.

Kulturskolan har genomfört flera kulturaktiviteter på fritidshemmen, fritidsgårdarna fortsätter att locka till sig ungdomar och bibliotekets besökssiffror har fortsatt öka.

Kultur och Fritid	2014	2015	2016
Antal besök på kulturhuset	351 863	359 516	387 782
Antal arrangemang	328	336	648
Antal utställningar	11	13	11
Antal besök till biblioteket	189 300	186 100	190 000
Antal utlån	295 100	297 800	282 600
Antal besök på fritidsgårdar	15 019	15 986	14 163
Antal registrerade föreningar	75	65	65
Varav bidragsberättigade	64	62	60
Varav med anläggningsstöd	20	20	21
Lokalt aktivitetsstöd i timmar	172 000	171 400	176 000

FRAMTID

Sektor Utbildning kommer att prioritera systematiskt arbetsmiljöarbete, ledarskap och systematiskt kvalitetsarbete. Det systematiska kvalitetsarbetet kommer att fokusera på uppföljning och formen för dialog med politiken. Därutöver kommer Skolinspektionen att granska kommunens systematiska kvalitetsarbete under hösten 2017.

Sektorn ska under 2017 färdigställa en lokalresursplan för all verksamhet med målet att minska antalet moduler och anpassa lokalerna till den kommande befolkningsökningen i kommunen.

Förskola och grundskola står inför fortsatta utmaningar i att säkerställa kvalitén utifrån det stora rekryteringsbehovet. Med stöd av kommunens kompetensförsörjningsprogram är målet att minska personalomsättningen och nå stabilitet i verksamheterna.

Integrationsarbetet genomsyrar hela sektorns arbete. Integrationsenheten står inför stora utmaningar. Förra årets "akutmottagning" ska nu omvandlas till en bra integration i vårt samhälle, vilket bland annat ställer krav på bostäder, utbildning och personalens kompetens. Arbetsmarknadsenhetens uppdragsstyrda verksamhet kommer att bidra i arbetet.

De gymnasiala introduktionsprogrammen har fokus på en så snabb och effektiv skolgång som möjligt. För att tillvarata flyktingars kompetens och minska tiden från ankomst till självförsörjning ska vuxenutbildningen erbjuda fler gymnasiala yrkesutbildningar i kombination med SFI och språkstöd.

Kultur och Fritid blir en naturlig del av sektorns mål för barn och unga. En helhetssyn säkerställer att tillvaron efter skoldagen blir innehållsrik och stödjande.

Sektor socialtjänst

INLEDNING

Sektor socialtjänst arbetar med myndighetsutövning och verkställighet utifrån SoL, LSS, LVM, LVU och HSL. Verksamhetens uppgift är att ge stöd åt de kommuninvånare som behöver insatser av olika slag som exempelvis stöd i försörjning, stöd i hemmet som hemtjänst, behov av särskilda boendeformer, hemsjukvård, stöd i att komma från riskbruk eller missbruk, insatser till barn och unga som lever i utsatta situationer och miljöer, stöd till sysselsättning och stöd i vardagslivet till människor med olika funktionsnedsättningar.

EKONOMISKT RESULTAT

Årets resultat för sektor socialtjänst är negativt och uppgår till 30 107 tkr vilket motsvarar 6,5 % av sektorns nettobudget. Nettokostnadsutvecklingen för hela sektorn är 10 % och beror framför allt på kostnadsutvecklingen inom Individ- och familjeomsorgen samt löneökningar.

Vård och omsorg redovisar ett underskott motsvarande 3 680 tkr. Underskottet är fördelat dels på hemtjänst om ca 2 700 tkr, där verksamheten haft 3 900 fler beviljade omsorgstimmar än 2015, dels på underskott inom korttidsboende motsvarande ca 1 000 tkr. Underskottet kompenseras upp något av överskott inom bistånd/anhörig motsvarande 200 tkr. Verksamheten har haft flera vakanta enhetschefstjänster under året vilket försvårat arbetet med ekonomistyrning. Vård och omsorg har arbetat mycket intensivt med att minska antalet betaldagar på sjukhus, vilket resulterat i ökat tryck på korttidsboenden och därmed ökade kostnader.

Ledning och administration för Vård och omsorg redovisar ett överskott gällande utbildningsmedel på 1 032 tkr. Underskottet inom hemsjukvården på 1 564 tkr beror på kostnader för bemanningslösningar under sommaren samt ett utköp av personal. Rehabiliteringen redovisar ett överskott på 300 tkr på grund av vakanser. Den kommunala hälso- och sjukvården redovisar ett underskott på totalt 1 239 tkr. Särskilt boende redovisar ett utfall i enlighet med budget.

Individ och familjeomsorg, IFO, och funktionshinder uppvisar sammanlagt ett ekonomiskt resultat för 2016 på minus 26 400 tkr. Individ- och familjeomsorgens underskott motsvarar 22 500 tkr och avser köpta platser samt kostnader för socionomkonsulter. IFO:s verksamhet har ökat med 2 273 dygn för köpta platser för barn, unga och vuxna jämfört med 2015.

Funktionshinderverksamhetens underskott på 5 500 tkr avser köpta platser för barn och unga samt kostnader som härrörs till Tvetens LSS boende. Kostnaden för försörjningsstödet har minskat och så även antalet försörjningsstödsberättigade hushåll under 2016. Minskade kostnader för försörjningsstöd motsvarande 1 800 tkr kompenserar upp underskottet inom IFO. Visst överskott finns på sektorsledning, 1 650 tkr som avser vakanta tjänster samt diverse minskade kostnader.

tkr	2014	2015	2016
Intäkter	76 460	81 430	152 214
Kostnader	-490 538	-528 901	-644 710
- varav Personalkostnader	-313 613	-340 636	-377 770
- varav Lokalkostnader	-34 217	-40 104	-41 621
Netto	-414 078	-447 471	-492 496
Budgetram	409 082	431 754	462 389
Avvikelse	-4 996	-15 717	-30 107
Nettokostnadsutveckling	2 %	8 %	10 %

Fördelning nettokostnad	Budget	Utfall	Avvikelse
IFO/Funktionshinder			
Ledning/Administration	-12 099	-10 450	1 649
Individ och familjeomsorg	-90 858	-113 398	-22 540
- varav försörjningsstöd	-25 247	-23 442	1 805
Funktionshinder	-130 028	-135 564	-5 536
Summa IFO/Funktionshinder	-232 985	-259 412	-26 427
Vård och Omsorg			
Ledning/Administration	-3 503	-2 471	1 032
Rehab	-6 459	-6 134	325
Ordinärt boende	-88 906	-92 435	-3 529
Hemsjukvård	-22 518	-24 082	-1 564
Särskilt boende	-108 018	-107 962	56
Summa Vård och Omsorg	-229 404	-233 084	-3 680
Summa Sektor Socialtjänst	-462 389	-492 496	-30 107

ÅRETS HÄNDELSE

Vård och äldreomsorgen har under året arbetat intensivt med att minska antalet betal dagar på sjukhus och på så vis minskat betal dagarna med 2 500 tkr. Efterfrågan av särskilt boende fortsatte minska under första halvåret vilket gjorde att en enhet inom särskilt boende tillfälligt stängde. Verksamheten har arbetat med att så snabbt som möjligt hyra ut lägenheter inom särskilt boende för att förkorta onödig väntetid. Inom hemtjänsten har ett stort utredningsarbete, ”Koll på hemtjänsten”, genomförts för att på så vis identifiera utvecklingsområden för fortsatt arbete. Arbetet med att förbättra kontinuiteten har pågått och nåtts inom alla områden utom ett, vilket gör att måluppfyllelsen ändå inte nås. Arbetet inom hemtjänsten med att skapa självplanerande grupper och på så vis öka ansvar och inflytande hos undersköterskor har inte blivit klart under året på grund av vakanser på chefsnivå.

Båda verksamheterna inom Vård och omsorg har under året arbetat med att följa nöjdhet hos brukare. Kompetensutveckling har följt utbildningsplanerna inom båda verksamheterna och handlat om BPSD (metod för att arbeta med beteendemässiga och psykiska problem vid demens), förflyttningsteknik, stresshantering för chefer mm. Teamet som arbetar med vård i livets slut (VILS) har förändrat sin organisation under året och arbetat med 25 ärenden. Det ökade behovet av korttidsplatser har inneburit att lediga lägenheter inom särskilt boende använts som korttidsplats. Detta har påverkat kostnaderna för bemanning samt påverkat intäkterna inom särskilt boende. Det har också inneburit ökat arbetstryck i korttidsverksamheten.

Kostnaderna för försörjningsstöd är lägre än föregående år. Antalet försörjningsberättigade hushåll är 29 färre än året innan. Antal anmälningar gällande barn och unga har minskat med 132 stycken och uppgår till 540 under 2016. Antalet utredningar som inleds är ungefär samma som året innan. IFO har haft svårigheter att både rekrytera och behålla personal vilket gjort att konsulter använts samt att personal som arbetat har haft en ansträngande arbetssituation. IFO har vid årets slut plan för full bemanning samt skapat en organisation med tajt arbetsledning och stöd. Majoriteten av personalen inom myndighetsutövning har liten eller ingen erfarenhet av uppgifterna de har att hantera.

Antalet dygn inom köpta platser har totalt ökat med 28 % jämfört med 2015. Enhetschefer och verksamhetschef inom IFO har i uppdrag att arbeta för att minska antalet placeringar, söka lösningar på hemmaplan samt tillsammans med verksamhetschef för funktionshinder arbeta för hemflyttningar av

redan köpta platser. Under året har verksamheterna IFO och LSS arbetat med att planera för nytt boende. Målgrupperna inom IFO och LSS tenderar att allt mer närma sig varandra. Arbetet med mätbara mål i individärenden pågår. Under året har funktionshinderverksamheten gjort effektiviseringar inom LSS-boende och haft fokus på arbetsmiljöområdet. Inom LSS-verksamhet har fokus varit på att förbättra delaktighet, arbeta med självständighet och minska utagerande beteende.

Under året har hela sektorn märkt en allt större svårighet att rekrytera personal till samtliga verksamheter vilket är ett nationellt fenomen. Sektorn arbetar med frågan strategiskt genom att differentiera undersköterskeyrket, delta på jobbmässor, informera om yrket i grundskolan, ta emot praktikanter samt delta i samarbetet med utbildningsanordnare (VOC-samarbete).

Sektorn arbetar också aktivt med teknikanvändande och har utöver tidigare digitala lösningar nu också börjat använda digital nattillsyn för de som önskar samt ingår i ett teknikutvecklingsprojekt via GR. Byte av personalsystem och ekonomisystem har haft stor inverkan på verksamheten, personalkostnader och medfört ökad arbetsbelastning.

IFO	2014	2015	2016
Anmälningar jml 14:1 SOL (0–18 år)	646	672	540
Ansökningar jml 4:1 SOL (0–18 år)	69	72	90
Antal utredningar (0–18 år)	155	291	287
Antal vård dygn institution barn	1 743	1 147	2 080
Antal vård dygn familjehem barn	5 837	9 487	11 051
Antal vård dygn institution vuxna	4 653	4 327	4 890
Antal vård dygn familjehem vuxna	1 182	1 307	271
Antal vård dygn köpt			
vård psyk vuxna	2 021	2 590	3 366
Antal försörjningsstödsberättigade hushåll	370	357	328
Antal nybesök försörjningsstöd	223	265	237

Funktionshinder	2014	2015	2016
Antal personer med beslut enl. LSS	175	191	198
Antal personer med beslut om personlig assistent enl. SFB/LSS	38	38	40
Antal personer med beslut om korttidsvistelse enl. LSS	89	89	101
Antal boende med särskild service enl. LSS	61	66	65
Antal köpta boendeplatser LSS	3	7	11
Antal personer med beslut om daglig verksamhet enl. LSS	84	87	92
Antal personer boendestöd SoL	47	46	44
Boendeplatser psykiatri SoL	17	17	17

Ordinärt boende	2014	2015	2016
Antal omsorgstagare med insatser i det egna boendet 31/12	309	337	334
Biståndsbedömda timmar snitt per månad	13 036	13 938	14 014
Varav antal servicetimmars snitt per månad	1 377	1 459	1 214
Varav antal omsorgstimmar snitt per månad	11 659	12 479	12 800
Antal omsorgstagare med serviceinsatser	177	191	214
Antal omsorgstagare med omvårdnadsinsatser	248	275	277
Antal omsorgstagare totalt per år (inkl larmtelefoni, trygg hemgång, mm, exkl dagverksamhet)	637	746	740
Antal dygn på korttidsenheterna	386	405	475

Hemsjukvård	2014	2015	2016
Antal patienter, snitt/månad	489	495	462
Antal nyinskrivna, snitt/månad	23	24	17
Antal avslutade, snitt/månad	20	23	16
Antal dagar för utskrivningsklara patienter på sjukhus	57	690	47

Särskilt boende	2014	2015	2016
Nyinflyttade per år	73	90	79
Avlidna/utflyttade per år	65	81	77

FRAMTID

Sektor socialtjänst behöver möta krav från kommuninvånare som behöver stöd och hjälp och samtidigt vara en attraktiv arbetsgivare för kompetent personal. Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare kommer därför fortsätta framöver.

Sektorn kommer fortsätta utvecklingsarbetet inom hemtjänst för att förbättra kontinuitet, säkra insatser samt påverka kostnadsutvecklingen. Fortsatt utbildning sker inom BPSD för att utveckla arbetet med personer med demensproblematik och ett fortsatt arbete kommer ske med att följa brukare utifrån det som de nationella registren förespråkar. Utveckling inom E-hälsoområdet kommer fortsätta inom hela sektorn. Sektorn ser ett ökat behov av demensplatser samt minskat behov av omvårdningsplatser inom särskilt boende vilket kräver en omväxling av verksamheten. Hemtjänsten kommer arbeta med implementering av självplanerade grupper samt analysera behovet av korttidsplatser framöver.

I FO-verksamheten behöver finnas struktur och stabilitet i sin organisation samt använda och utforma insatser på hemmaplan för att minska placeringskostnader. Verksamheten Funktionshinder fortgår sitt arbete med delaktighet och kommer i en framtid att fortsätta att arbeta allt närmare FO-verksamhet för att möta kommuninvånarens olika behov.

Sektor Samhällsbyggnad

Sektor Samhällsbyggnad ansvarar för kommunens samhällsplanering. Inom samhällsbyggnad återfinns följande verksamheter: Plan, Bygglöv, Miljö Hälsoskydd, Mark exploatering samt Teknisk verksamhet som består av fem enheter: Va Teknik, VA Strävliden, Avfall, Gata park och Idrott anläggning

EKONOMISKT RESULTAT

2016 års resultat för sektor Samhällsbyggnad, exklusive tomtförsäljning uppgår till ett överskott om 476 tkr. Resultatet varierar inom de olika verksamheterna och de främsta avvikelserna från budget är följande:

Mark Exploatering visar ett samlat underskott på cirka 100 tkr beroende på ett överskott gällande personalkostnader men ett minusresultat för uteblivna intäkter för tomtkö, torghandel och arrendeavgifter.

Bygglöv uppvisar ett överskott om 1 250 tkr. Detta förklaras av ett högre utfall än budgeterat gällande intäkter för bygglöv till följd av ökat antal ärenden samt några ärenden med stora sanktionsavgifter.

Plan visar ett sammanlagt underskott med 1 550 tkr vilket härleds till ett underskott avseende översiktsplaneringen med anledning av bland annat utökad medborgardialog samt kostnader för grönsstrukturplan. Detaljplaneringen är också en anledning till underskott på grund av fördröjda planarbeten där intäkterna kommer först 2017 samt att de nya planavtalen med högre intäkter ännu inte fått effekt.

Färdtjänst inkl. omsorgsresor visar ett överskott med 430 tkr med minskat antal resanden inom färdtjänst men ökat antal omsorgsresor. *Bostadsanpassning* redovisar ett överskott på 1 520 tkr vilket främst beror på mindre kostsamma ärenden under slutet av året än budgeterat.

Idrott Anläggning inkl. Hamnen visar ett underskott om 760 tkr varav hamnen ett överskott om 70 tkr. Underskottet beror främst på utrangering av den gamla isbilen samt ett underskott på bowlingverksamheten då kommunen tog över verksamheten vid en tidpunkt under året när verksamheten hade mer kostnader än intäkter och där verksamheten inte kunnat vara öppen i samma utsträckning med anledning av ombyggnation av Stenungsund Arena.

Tomtförsäljning visar ett överskott om 1 750 tkr vilket härleds till ett vitesbelopp där en entreprenör inte följt avtalet avseende hyresrätter.

tkr	2014	2015	2016
Intäkter	33 008	24 465	29 012
Kostnader	-128 562	-96 396	-103 687
- varav Personalkostnader	-55 021	-37 707	-38 681
- varav Lokalkostnader	-21 386	-15 493	-18 702
Netto	-95 554	-71 931	-74 674
Budgetram	99 153	73 493	75 150
Avvikelse	3 599	1 562	476
Nettokostnadsutveckling	5 %	-25 %	4 %
Tomtförsäljning	2 014	-229	1 750
Investeringar sektor			
Samhällsbyggnad	9 722	13 600	12 794

Fördelning nettokostnad	Budget	Utfall	Avvikelse
Samhällsbyggnad ledning	-3 659	-3 702	-43
Mark & Exploatering	-1 299	-1 400	-101
Bygg	-1 837	-585	1 252
Plan	-5 100	-6 647	-1 547
Miljö Hälsoskydd	-4 153	-4 182	-29
Mark Teknik (färdtjänst omsorgsresor)	-5 035	-4 795	240
Gata Park	-22 258	-22 316	-58
Delsumma Samhällsbyggnad	-43 341	-43 627	-286
Bostadsanpassning	-3 531	-2 010	1 521
Idrott anläggning	-28 278	-29 038	-760
Summa	-75 150	-74 674	476

ÅRETS HÄNDELSER

Året har präglats av att implementera en hållbar organisation med chefer och medarbetare på plats vilket har uppnåtts under andra delen av året. Tjänster som varit vakanta, både på chefs- och handläggarsidan är i stort sett tillsatta vilket ger stora möjligheter att leverera till fullo framöver.

Arbetet inom Samhällsbyggnad handlar om att uppnå ett helhetstänk mellan verksamheterna för att uppnå det gemensamma målet om att bygga 140 bostäder under en femårsperiod. Detta kräver en gemensam samordning med fokus på effektivitet, genomförbarhet och ett tänk kring ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet.

Stort fokus ligger på utveckling av intern och extern kommunikation med fokus på att utveckla våra hemsidor för att ge bästa service och tillgänglighet till våra kommuninvånare.

Nytt för i år är att 20 % av en utvecklingsledartjänst riktats mot miljöstrategiskt arbete. Det har resulterat i att miljöfrågor tydligare fokuserats kring i kommunens och sektor Samhällsbyggnads ledningsarbete där det bland annat handlat om omvärldsanalys, nätverksarbete samt att lyfta fram goda exempel inom kommunen.

Bygglovsverksamheten har haft ett intensivt år med ökat antal ärenden. Ett aktivt arbete har pågått med att förbättra webb-sidorna för att på ett tydligare sätt beskriva bygglovsprocessen som i sin tur ska hjälpa den enskilde som söker bygglov.

Planverksamheten har under året präglats av en viss omsättning av personal och att chefstjänsten var vakant första delen av året. Ett arbete har pågått med en tydligare planpriorlista för att på så sätt få mandat att arbeta med ett antal färre planer för att på sikt få fler till antagande. Under 2016 har endast två planer antagits men flera är i ett skede som kommer leda till planerat antagande under 2017. Ett gediget arbete har startat med ett planprogram för Stenungsunds centrum med flera intressenter inblandade, såsom Citycon och Stenungsundshem samt en detaljplan för en etapp av Stenungsunds torg. Beslut har tagits kring lokalisering av Resecentrum och detaljplan för denna påbörjas i början av 2017. Arbetet med detaljplan av Hasselhöjden börjar ta form och är beräknat att antas under 2017.

Arbetet med ny Översiktsplan (ÖP) har tagit fart. En ny arbetsgrupp med representanter från samtliga sektorer har intensifierat arbetet med aktualisering av nuvarande ÖP, medborgardialogen är slutförd och arbetet med innehåll och upplägg pågår för fullt. Grönstrukturplanen som ska utgöra ett underlag för ÖP har utretts och kommer att färdigställas under 2017. På trafiksidan har en genomförbarhetsstudie i Hallerna påbörjats, en förutsättning för att bygga ut området i framtiden. Cykelvägen mellan Ödsmål och Kolhättan byggdes och blev klar under hösten, en uppskattad del som länge saknats av många. Lekplatser i kommunen har under året rustats upp, helt enligt lekplatsplanen som antogs under 2015. Vidare infördes under året en SMS-tjänst som har möjliggjort för Gata/Park-verksamheten att vid en driftstörning på till exempel vattenförsörjningen snabbt nå de berörda områdena och abonnenterna.

Byggnationen av den nya simhallen i Stenungsund Arena har påbörjats och för att det skulle bli så liten påverkan för kunder och föreningar under ombyggnation har kommunen tillfälligt övertagit driften för bowlinghallen.

Samtidigt som kommunen växer är det av yttersta vikt att man parallellt fokuserar på hållbarhetsfrågorna. Verksamheten för Miljö och hälsoskydd är delaktig i planprocessen samtidigt som verksamheten har ett tillsynsansvar för att förebygga att miljön inte påverkas på ett negativt sätt. Verksamheten har under året fortsatt sitt arbete med inventering av avlopp där det endast är ett 40-tal avlopp kvar att inventera. Ett naturvårdsprogram är under hösten 2016 antaget i Kommunfullmäktige. Detta kommer blanda annat ligga till grund för kommande översiktsplan.

När det gäller social hållbarhet är sektor Samhällsbyggnad numera representerade i "Hasselbacken i utveckling" som tillsammans med andra sektorer i kommunen, Stenungsundshem och hyresgästföreningen arbetar för ett attraktivt bostadsområde. Arbetet kring social hållbarhet fortsätter även på regional nivå i GR:s regi där socialchefer och samhällsbyggnadschefer tillsammans sätter fokus på det gemensamma ansvaret och lyfter fram goda exempel i regionen.

Nyckeltal

Samhällsbyggnad	2014	2015	2016
Inkomna ärenden;			
bygglov/övriga ärenden	395	358	418
Antal anmälan/bygganmälan	81	103	92
Antal husutstakningar	57	49	60
Antal nybyggnadskartor	129	124	129
Antal lägeskontroller	72	94	73

Färdtjänst och omsorgsresor	2014	2015	2016
Totalt antal resor, färdtjänst	7 072	6 625	5 565
Snittpris per resa (kr) Färdtjänst	246	240	278
Totalt antal resor, omsorgsresor	7 883	7 985	9 088
Snittpris per resa (kr)			
Omsorgsresor	165	161	134

Bostadsanpassning	2014	2015	2016
Bostadsanpassningsbidrag,			
genomsnittskostnad (tkr)	16	11	14
Bostadsanpassningsbidrag,			
antal ärenden	199	193	144

Idrott Anläggning	2014	2015	2016
Antal besök i Sundahallen	85 000	87 000	70 000
Simskoleelever Sundahallen	820	1 177	1 369

FRAMTID

Samhällsbyggnad är en viktig byggsten tillsammans med andra samarbetspartners för att uppnå kommunens vision om att vara 35 000 invånare 2035. Målet är att bygga 140 bostäder per år och för detta krävs en effektiv organisation, kompetenta medarbetare på plats och en vilja att utveckla. Sektor Samhällsbyggnad har under 2016 formerat sig och fått många på plats. 2017 bör vara året då detta syns och det

kommer märkas genom leverans; en ny simhall kommer börja ta form, ett antal detaljplaner för bostäder kommer antas, en synkning av verksamheten där vi effektivt samplanerar både vatten och avlopp med gång- och cykelvägar samt planeringen för ett attraktivt torg med bostäder, handel och ett resecentrum börjar ta form. Samtidigt som vi lyckas hålla fokus på hållbarheten; ekonomisk, ekologisk och socialt.

Vatten och avlopp

EKONOMISKT RESULTAT

VA-enheten redovisar ett underskott om 434 tkr. Underskottet har flera orsaker såsom ökade kostnader för drift- och underhåll av ledningsnätet, ökade kostnader för ren & råvatten vilka delvis beror på ett stort utläckage från vattenledningsnätet.

VA:s investeringar uppgår till 12 431 tkr vilket är lägre än budgeterat. Några av de stora avvikelserna hänförs till Ucklums avloppsreningsverk och slamavvattning strävliden där större delen av investeringen genomförs 2017. Investeringarna kring spillvatten kom igång under hösten och fortsätter under 2017.

ÅRETS HÄNDELSER

Arbetsättet med Gata/Park har utvecklats och rutiner för hur samarbetet ska gå till har tagits fram. Arbetet med att utreda hur kommunens framtida dricksvatten- och reservvatten ska lösas i framtiden har fortsatt. Ett samarbetsavtal har tecknats mellan Stenungsund, Kungälv och Tjörn om vattenleverans från Kungälv till Stenungsund och Tjörn. I och med detta erhålles både en säker framtida vattenförsörjning och reservvatten. Arbetet med att ta fram en driftunderhåll- och förnyelseplan har fortsatt.

Driftverksamheten inom VA har under året präglats av stor utveckling och förbättring av både vatten- och avloppsverk samt processerna. Under året betalades en företagsbot om 300 tkr ut. Anledning till detta var att kommunen hade delgivits misstanke om miljöbrott för utsläpp av orenat avloppsvatten i Skedhammarsbäcken och Askeröfjorden i september 2013. Kommunen medgav sedan misstanken om miljöbrott varför ett strafföreläggande genom företagsbot betalades.

Projekteringen av och utbyggnad av VA-anläggningen inom området Månsonska planen pågår och kommer att slutföras under början av 2017.

Nyckeltal

Vatten & avlopp	2014	2015	2016
Köpt/producerat vatten i tm ³	1 736	1 540	1 626
Försålt vatten till kund i tm ³	1 180	1 167	1 202
Förlust/svinn av dricksvatten	32 %	24 %	26 %
Behandlad avloppsvattenmängd vid Strävliden, tm ³	2 353	2 359	1 937
Ovidkommande vatten till spillvattennätet	51 %	52 %	39 %
Nyttillkomna VA-abonnenter	41	57	97
Antal mätarbyten	16	11	206
Förbrukning järnklorid, ton/år	30	51	44

FRAMTID

Under 2017 kommer ett utkast till en VA-plan att arbetas fram. VA-planeringen är en del av kommunens övergripande planering. Den kommunala VA-planen är kommunens egna styrmedel för att uppnå och bibehålla en hållbar VA-försörjning. Arbetet med att koppla ihop vårt vattenledningsnät med Kungälv kommer under året att fortsätta. Målet är att näten ska vara sammankopplade under 2019. Arbetet med VA-samverkan kommer att fortsätta under året genom att fördjupa samarbetet mellan Stenungsund och Tjörn, med målet att gemensamt åstadkomma en effektiv verksamhet samt en attraktiv arbetsgivare.

RESULTATRÄKNING

tkr	Not	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Verksamhetens intäkter		38 627	42 788	41 250
Brukningavgifter	1	31 229	36 540	33 041
Övriga avgifter	2	149	880	224
Anläggningsavgifter	3	5 129	5 368	5 750
Interna intäkter (inom kommunen)		2 120	0	2 235
Verksamhetens kostnader		-39 169	-41 788	-40 440
Personalkostnader		-6 692	-8 491	-7 462
Entreprenader, köp av verksamhet	4	-2 869	-3 900	-4 687
Drift- och underhållskostnader	5	-18 154	-18 696	-16 456
Interna kostnader	6	-2 498	0	-2 393
Avskrivningar		-8 956	-10 701	-9 442
Avskrivning Ålevattnet				
Verksamhetens nettokostnad		-542	1 000	811
Finansiella intäkter				
Finansiella kostnader		-1 344	-1 000	-1 245
PERIODENS RESULTAT		-1 886	0	-434

BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2016
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
Materiella				
anläggningstillgångar	7	129 701	131 404	134 393
Kortfristiga fordringar		2 217	3 270	5 452
SUMMA TILLGÅNGAR		131 918	134 674	139 845
Skulder				
Eget kapital		3 423	-230	-2 116
Årets resultat		-3 654	-1 886	-434
Summa eget kapital		-231	-2 116	-2 550
Långfristiga skulder				
Lån av kommunen	8	48 576	52 985	56 480
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter	9	72 103	71 965	71 893
Kortfristiga skulder		11 470	11 840	14 022
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		131 918	134 674	139 845

NOTER

	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Not 1			
Brukningavgifter			
Fasta avgifter	6 091	7 135	6 320
Rörliga avgifter	23 562	27 655	24 527
Råvatten	1 176	1 200	1 514
Borealis avloppsavgift	400	550	681
Summa	31 229	36 540	33 041
Not 2			
Övriga avgifter			
Slammottagning	14	750	22
Övriga avgifter	135	130	202
Summa	149	880	224
Not 3			
Anläggningsavgifter			
Anläggningsavgifter	419	0	193
Periodisering anl.avg.	4 710	5 368	5 558
Summa	5 129	5 368	5 750
Not 4			
Entreprenader, köp av verksamhet			
Övriga entreprenader	-2 869	-3 900	-4 687
Summa	-2 869	-3 900	-4 687
Not 5			
Drift- och underhållskostnader			
Anläggnings- och underhållsmaterial	-1 543	-4 525	-1 385
Köp av renvatten för distribution	-4 532	-4 900	-3 582
Konsulttjänster	-2 411	-430	-2 803
Elkostnad	-2 648	-4 060	-2 150
Tippavgifter	-1 321	-	-
Förbrukningsmaterial	-837	-210	-1 195
Övriga kostnader	-4 862	-4 571	-5 340
Summa	-18 154	-18 696	-16 456
Not 6			
Interna kostnader			
Administrativ ersättning till ekonomienheten har fördelats enligt beräknad nyttjandegrad. Kostnad för centralförrådet har fördelats på antal användare. Kostnad för inhyrd personal är beräknad på antal arbetade timmar. Kostnad för telefoni är fördelad på antal abonnemang.			

	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2016
Not 7			
Materiella anläggningstillgångar			
Ingående bokfört värde	127 123	129 701	131 404
Årets investeringar	11 193	11 342	12 431
Utrangeringar	0	-683	0
Årets avskrivningar	-8 615	-8 956	-9 442
Utgående bokfört värde	129 701	131 404	134 393
Not 8			
Lån av kommunen			
Ingående bokfört värde	50 273	48 576	52 985
Upplåning/Amortering	-1 697	4 409	3 495
Utgående bokfört värde	48 576	52 985	56 480

	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2016
Not 9			
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter			
Ingående bokfört värde	64 174	72 103	71 965
Årets inbetalningar	12 190	4 572	4 748
Årets periodisering	-4 261	-4 710	-4 820
Utgående bokfört värde	72 103	71 965	71 893

Avfall

EKONOMISKT RESULTAT

Avfallsverksamheten inklusive slam redovisar ett underskott om 120 tkr. Under året har en avsättning på 2 100 tkr gjorts, vilket hänförs till ökade kostnader för sluttäckning av deponierna Rinnela och Stripplekärr fram till och med år 2039. Innan avsättning visar verksamheten ett överskott om 1 980 tkr. Detta beror främst på lägre kostnader avseende grovsopor och ÅVC samt ökade intäkter för verksamheten.

tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Bokslut 2016
Intäkter	23 931	24 287	26 024
Kostnader	-22 966	-24 496	-26 144
Netto	965	-210	-120
Investeringar	4 803	4 933	40
Eget kapital	5 894	5 684	5 564

ÅRETS HÄNDELSER

Under året har enheten startat upp med ny entreprenad gällande insamling av hushållsopor vilket inneburit en hel del problem, både för den enskilde kommuninvånaren och för kommunen som beställare. Detta har lett till omförhandlingar, vilket även medfört kostnader för övriga delar av avfallsverksamheten.

Kommunen har under året även bytt entreprenör för tömning av enskilda avlopp i kommunen. Under året framkom det ny information gällande bland annat slanglängder, vilket gjorde att förvaltningen under året tvingades att se över taxan för slam inför 2017. Ny taxa är antagen och börjar gälla från och med 1 februari 2017.

Under året har man placerat ut fler så kallade "samlare" för att göra insamlingen av farligt avfall mer tillgängligt för allmänheten. I dagsläget hittar man "samlare" utplacerade på fem strategiska platser i kommunen. Den upphandlade entreprenören har inte haft resurser för att utföra tömning av dessa i enlighet med upphandlat avtal vilket medfört att kommunen varit tvungen att träffa avtal med en annan entreprenör för att upprätthålla denna tjänst.

Grovavfallshämtningen har under året varit omtalad. Under 2015 mer än fördubblades kostnaden för den insamlingen som då förelåg gällande den fastighetsnära grovavfallsinsamlingen. För att inte behöva höja taxa eller ta bort tjänsten valde man att fortsatt erbjuda tjänsten men med begränsning av en tömning per år efter beställning till kommunen kundtjänst, dock utan extra kostnad.

Nyckeltal

Avfall	2014	2015	2016
Invägda mängder Renova, ton	4 458	3 934	5 081
Därv biologiskt, ton	446	672	1 066

FRAMTID

Utredningen rörande lokaliseringen av en ny ÅVC kommer att presenteras under 2017. Under året kommer förvaltningen utreda möjlighet till direkttilldelning till Renova AB gällande insamling av hushållsavfall.

Enheter för avfall förväntas se över gällande Avfallsföreskrifter i enlighet med rekommendationer från branschorganisationen Avfall Sverige och därmed ge nya direktiv.

Sektor Stödfunktioner

Sektor Stödfunktioner omfattar Ekonomi, Personal, Kansli, Information och teknik, Måltid samt Fastighet. Sektorns huvudsakliga uppgifter är att vara stöd till kommunens övriga sektorer. Lednings- och styrningsuppgifter är också arbetsområden inom sektorn.

EKONOMISKT RESULTAT

Sektor stödfunktioner redovisar ett positivt resultat på 9 626 tkr. Den positiva avvikelsen beror i stort sett på att år 2016 varit ett varmt år vilket genererat lägre kostnader för snöröjning och uppvärmning. Även lägre kostnader än budgeterat för SOLTAK AB bidrar till överskottet.

tkr	2014	2015	2016
Intäkter	63 971	68 972	264 276
Kostnader	-109 471	-119 491	-310 862
- varav Personalkostnader	-59 211	-64 465	-83 476
- varav Lokalkostnader	-10 602	-11 211	-53 164
Netto	-45 500	-50 519	-46 586
Budgetram	46 098	49 880	56 212
Avvikelse	598	-639	9 626
Nettokostnadsutveckling	-39%	11%	-8%

* Från år 2014 resultatregleras måltids utfall mot respektive avtalskund

* Från år 2016 inkluderas fastighet

Fördelning nettokostnad	Budget	Utfall	Avvikelse
Sektorsövergripande	20 464	18 576	1 888
Kansli	7 364	6 878	486
Information och teknik	11 479	11 458	21
Ekonomi	12 142	11 811	331
Personal	4 763	4 734	29
Fastighet	0	-6 778	6 778
Måltid	0	-93	93
Summa	56 212	46 586	9 626

ÅRETS HÄNDELSER

Under året har arbetet med SOLTAK intensifierats, bland annat har två kommunövergripande system införts, ekonomi- och personalsystem. Kommunens diarie- och ärendehantering är i behov av att bytas ut och en kravspecifikation har arbetats fram tillsammans med Lilla Edets kommun.

Integrationsarbetet har varit en stor fråga för sektorn under 2016. Bland annat har förslag till nya bostadslösningar i modulbostäder tagits fram, nya hem har öppnats för vård och boende för ensamkommande, ett bostadsprojekt, "Välkommen hem", samt flyktingguidearbetet har startat. Under året har en avmattning ägt rum avseende tillströmningen av ensamkommande barn och verksamheten har kunnat gå in i ett mer normalt läge.

Lokalstyrgruppen som leder det kommunövergripande arbetet med strategisk lokalförsörjning har överlämnat lokalresursplanen för 2017-2020 till budgetberedningen.

Utveckling av ärendeprocessen mellan politik och verksamhet har fortsatt under året.

Upphandlingsenheten har fördjupat avtalsuppföljningsarbetet under året vilket bland annat gett positiva ekonomiska effekter. Inom Information och Teknik har genomgång skett av kommunens telefonikostnader vilket också har gett besparingar för kommunen.

Under året har planering skett för införande av en rökfri arbetsplats från och med januari 2017.

Måltid har sedan 2015 allt mer aktivt börjat styra inköpen mot mer ekologiska livsmedel och det arbetet har fortsatt under 2016.

Inom fastighetsfunktionen har större drift- och underhållsarbeten gjorts på Nösnergymnasiet och kommunhuset. Skadegörelsen på kommunala lokaler har minskat och kostnaden har halverats mot 2015. Inom Fastighet har en trädgårdsmästare anställts vilket har gett ett lyft för utemiljön på bland annat

Tallåsens gårdar. Arbetet med Stenungsunds Arena pågår enligt plan.

Arbete med att öka antalet e-fakturor på både kund- och leverantörssidan har fortsatt under året.

Under året har kommunen och polisen fördjupat samverkan om att kommuninvånarnas trygghet ska öka och denna samverkan heter medborgarlöfte.

Under året har kommunen bedrivit utbildningar i krishantering, stabsarbete och i central krisledning.

Uppföljning av barnkonsekvensanalyser

Under hösten 2015 infördes i Stenungsunds kommun att barnkonsekvensanalyser skulle vara en obligatorisk analys av alla beslut. Mellan 21 mars och 17 november behandlande kommunfullmäktige 95 beslut med bifogad tjänsteskrivelse (TS). Av dessa 95 TS innehöll 45 procent barnkonsekvensanalyser (BKA) medan 41 bedöms som ärenden där det uppenbart inte är aktuellt. Exempel på sådana ärenden är informationsärenden, beslut om sammanträdestider eller rambudget, beslut om beredningsuppdrag, budgetuppföljning etc. 14 procent eller 13 stycken ärenden saknar BKA. Exempel på dessa ärenden är: pandemiplan, motion om gratis kollektivtrafik, markanvändningsärenden, lokalisering resecentrum etc.

	2014	2015	2016
Pågående Aktuella Godmanskap för ensamkommande barn*	128	327	279
Antal användare IT-system			
-administrativt	1 742	1 804	3 141
-skolnät	6 800	7 794	9 418
Antal datorer (laptop,ipads) skolan varsin	2 333	2 676	3 569
Antal leverantörsfakturor	42 283	45 175	53 301
- varav e-fakturor	8 259	12 627	16 705
Antal kundfakturor	75 181	75 851	68 322
- varav e-fakturor		7 524	11 118
Antal utbetalda löner	36 372	38 106	42 822
Omfattning av måltids- verksamheten			
Antal förskolebarn	1 227	1 149	1 149
Antal elever, grundskola	3 099	3 150	3 258
Antal elever, gymnasium	1 078	1 097	1 200
Antal dagsportioner Särsk boende	69 147	69 976	71 869
Procentandel ekologiska livsmedel			
- förskola	16,5%	25,6%	29,4%
- skola	8,8%	22,4%	25,8%
- äldreomsorg	12,0%	33,5%	35,4%

* För lotskommunerna där Stenungsund är värdkommun, ÖF-verksamhet

Nyckeltal Fastighet	2014	2015	2016
Total yta (m ²)	141 843	149 751	156 319
varav egna lokaler	114 229	120 773	126 532
Hyresintäkter egna lokaler kr/m ²	795	857	915
Total energi Kwh/m ²	–	217	212
Städ avverkningsgrad m ² /h	232	244	276
Planerat underhåll	108	95	96
Reparation (akut underhåll)	47	49	46

Samtliga nyckeltal är exklusive hyres- och exploateringsfastigheter

FRAMTID

Utveckling av Medborgarservice kommer att fortsätta vilket innebär att medborgare och företagare kommer kunna få hjälp med fler frågor av Medborgarservice. Även samverkan med andra kommuner och kommunala bolag kommer att vara i fokus under 2017, dels för att Stenungsund som egen kommun kan vara för liten för en särskild uppgift, dels för att uppnå stordriftsfördelar vid samverkan. Till exempel kommer upphandling av ett nytt diarie- och ärendehanteringssystem ske i samarbete med SOLTAK AB. Förslag till ny upphandlings- och inköpspolicy kommer att arbetas fram.

Räddningstjänsten

Räddningstjänstens uppgift är att rädda liv, egendom och miljö samt att arbeta förebyggande för att minska antalet bränder och olyckor, genom information, rådgivning, utbildning och tillsyn.

EKONOMISKT RESULTAT

Årets resultat är ett underskott på 1 404 tkr. Den enskilt största posten är på 577 tkr och avser kostnader för inestående semester, som följer med personalen till Södra Bohusläns räddningstjänstförbund. Även kostnaderna för det nya avtalet för RIB-anställda (räddningsman i beredskap) påverkar resultatet negativt, likaså arbetet med förbundsbildningen, samt att antalet larm ökat med mer än 10 %. Ytterligare orsaker till underskottet är stora kostnader för reparation av fordon samt kostnader för material som ersatts eller reparerats. Då industrin inte längre leasar fordon har leasingintäkterna minskat stort. Däremot har intäkterna inom förebyggande och tillsynsområdet samt för automatiska brandlarm och utbildningar ökat.

Ekonomisk analys

tkr	2014	2015	2016
Intäkter	13 638	12 134	11 376
Kostnader	-26 248	-25 595	-25 151
- varav Personalkostnader	-15 341	-16 137	-17 572
- varav Lokalkostnader	-1 235	-1 223	-1 386
Netto	-12 610	-13 461	-13 775
Budgetram	13 397	12 914	12 371
Avvikelse	787	-547	-1 404
Nettokostnadsutveckling	0 %	7 %	2 %

Fördelning nettokostnad	Budget	Utfall	Avvikelse
Ledning	-3 515	-4 800	-1 285
Drift och underhåll	-2 969	-3 245	-276
Förebyggande	-1 180	-1 242	-62
Operativ verksamhet	-12 852	-13 573	-721
Industriavtalet	8 145	9 085	940
Summa	-12 371	-13 775	-1 404

ÅRETS HÄNDELSER

Under året har arbetet med förberedelser inför beslut om räddningstjänstförbund mellan Stenungsund, Tjörn och Lilla Edets kommuner varit mycket intensivt. Under hösten beslutades av respektive kommun att Södra Bohusläns räddningstjänstförbund, SBRF, träder i kraft 1 jan 2017.

Satsning på rekrytering av nya deltidsbrandmän har gett bra resultat; åtta nya brandmän har rekryterats under 2016. Räddningstjänsten har trots ökat förebyggande arbete fått en ökad larmutveckling och tidigare års larmfrekvens har tyvärr ökat. Den främsta orsaken är trafikolyckor men även att antalet invånare och besökare har ökat, vilket påverkar antalet larm.

Inom Göteborgs-Regionen (GR) har arbetet att tillsammans med GR-regionens räddningstjänster skapa förutsättningar för en mer gränslös räddningstjänst utvecklats och kommer under 2017 att fortsätta. Även inom Västra Götalandsregionen (VG) har arbete påbörjats inom det så kallade Räddsam VG, där en viktig utveckling av räddningstjänsten och dess verksamhet sker idag.

Insatser	2014	2015	2016
Antal larm	333	357	401
Varav automat larm	93	122	115
Varav Industri larm	17	20	22
Trafikolyckor	-	64	92

Antalet larm har ökat under 2016, där trafikolyckor tillsammans med automatlarm är störst. Trafikolyckorna idag medför också längre insatser, detta efter nya rutiner från Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap samt Trafikverket, efter de dödsfall av operativ personal som inträffat vid arbete på väg.

Extern utbildning

Utbildning (antal tillfällen)	2014	2015	2016
Brandskyddsutbildning	26	63	45
Hjärt och lungräddning	22	9	27
Information till skolelever	39	36	47
Information till allmänheten	20	19	27

Antalet brandskyddsutbildningar har minskat något i antal, men då det skedde en fördubbling i antal från 2015 till 2016, ses inte detta som något onormalt.

Antalet utbildningar inom Hjärt -och Lungräddning har ökat markant. Historiskt sett sker en ökning/minskning vartannat år.

Vad gäller information till skolelever har sedan ett antal år utbildning för klass 8 haft temat *att motverka*

anlagd brand och skadegörelse. Utbildningskonceptet *Upp i Rök* är ett samarbete med *Brandskyddsföreningen* och är nu väl inarbetat och fungerar väl. För klass 5 fortsätter utbildningen *Du Behövs* med stor framgång.

Arbetet med att nå ut med information till samhället har under 2016 ökat. "Öppet hus" har genomförts på brandstationen i Stenungsund och på Tjörn. Båda tillfällena genomfördes med stor framgång, besöksantalet från allmänheten var betydligt högre än väntat.

FRAMTID

Räddningstjänsten ingår från 1 januari 2017 i Södra Bohusläns räddningstjänstförbund, SBRF.

Politisk verksamhet

Den politiska organisationen i Stenungsunds kommun består av kommunfullmäktige och dess fyra beredningar, kommunstyrelse och dess tre utskott, tre myndighetsnämnder, kommunrevision, fem kommunalstämman, tre råd och valnämnd.

EKONOMISKT RESULTAT

Årets resultat är ett överskott på 575 tkr. Detta i huvudsak beroende på färre mötestillfällen, att färre antal förtroendevalda än budgeterat deltar på sammanträden samt att färre tillfälliga beredningar tillsatts under året än beräknat. Därutöver har det för 2016 budgeterats 315 tkr i fast arvode till personal- och ekonomiutskottet trots att arvoderingen debiteras Kommunstyrelsen eftersom ordförande och vice ordförande är dem samma.

Politisk verksamhet

tkr	2014	2015	2016
Intäkter	838	41	43
Kostnader	-9 496	-8 891	-8 952
- varav Personalkostnader	-6 853	-6 127	-6 313
- varav Lokalkostnader	-358	-217	-198
Netto	-8 658	-8 850	-8 909
Budgetram	10 209	10 044	9 484
Avvikelse	1 551	1 194	575
Nettokostnadsutveckling	2 %	2 %	1 %

Fördelning nettokostnad	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunfullmäktige	-2 083	-1 788	295
Fullmäktigeberedningar	-1 023	-800	223
Kommunrevisionen	-1 022	-1 078	-56
Kommunstyrelsen	-1 887	-2 048	-161
Utskott	-1 460	-1 079	381
Partistöd	-819	-807	12
Nämnder	-796	-875	-79
Övriga verksamhet	-394	-434	-40
Summa	-9 484	-8 909	575

ÅRETS HÄNDELSER

Året inleddes med en allmänpolitisk debatt, den andra i sin ordning.

Under våren genomfördes en bokslutskonferens där samtliga förtroendevalda hade möjlighet att delta.

Kommunstyrelse, kommunfullmäktiges presidium och kommunledning deltog i utbildning av delegeringsbeslut.

Under hösten genomförde demokratiberedningen ett rådslag där samtliga kommunens politiker var inbjudna till att diskutera medborgardialog.

Under året har sex kommunalstämman ägt rum. En vardera inom områdena Centrala Stenungsund-Askerön, Hasselbacken-Kopper-Kyrkenorum-Hallerna, Spekeröd-Jörlanda-Stora Höga, Ucklum-Svenshögen och Ödsmål. Därutöver genomfördes en temastämman där två kommunalstämmanoområden, Ucklum-Svenshögen-Ödsmål, slogs samman för att informera/ diskutera vattentäkten Hällungen med invånare.

Demokratiberedningen har genomfört en enkät med frågeställningar till förtroendevalda och enkät till invånare kring medborgardialog.

I november månad startade web-tv på kommunfullmäktiges sammanträden.

FRAMTID

Kommunfullmäktige har beslutat att utveckla medborgardialogen och att det på sikt innebär en förändring av nuvarande informationsforum.

Politisk sammansättning

Moderaterna	12
Liberalerna	3
Centerpartiet	2
Kristdemokraterna	2
Miljöpartiet	3
Socialdemokraterna	13
Vänsterpartiet	2
Sverigedemokraterna	4
Summa	41

Fem år i sammandrag

	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Antal invånare	24 868	24 932	25 275	25 508	25 815
Kommunal skattesats	21,64	21,64	21,64	21,64	21,64
Verksamhetens intäkter (Mkr)	297	309	334	350	444
Verksamhetens kostnader (Mkr)	1 355	1 406	1 457	1 545	1 722
Avskrivningar (Mkr)	60	60	63	69	74
Verksamhetens nettokostnader (Mkr)	1 098	1 137	1 187	1 254	1 252
- i kronor per invånare	44 153	45 604	46 963	49 177	48 499
Nettokostnadsandel (%)	97,1	100,0	95,8	96,7	90,2
Nettoinvesteringar (Mkr)	73	81	249	217	145
Tillgångar (Mkr)	1 160	1 236	1 327	1 560	1 738
Låneskuld hela koncernen (Mkr)	924	894	863	1 060	1 137
Varav:					
- kommunen	279	279	284	500	528
- Stenungsundshem AB	549	519	483	470	527
- SEMAB+Fjärrvämostiftelsen	96	96	96	90	82
Låneskuld i kronor per invånare	37 156	35 857	34 144	41 566	44 044
Eget Kapital (Mkr)	-119	-119	-66	-23	115
Årets resultat (Mkr)	33,5	0,2	52,7	43,3	138,0
Soliditet, inkl hela pensionsskulden (%), fullfond	-10,3	-9,6	-5,0	-1,5	6,6

Så här används 100 kronor

**Stenungsunds
kommun**

Stenungsunds kommun, Strandvägen 15, 444 82 Stenungsund
Växel: 0303-73 00 00, Fax: 0303-73 82 35, E-post: kommun@stenungsund.se